

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Bakalářská práce

Orgány družstva

Vypracovala: Šárka Šochmanová
Vedoucí práce: JUDr. Rudolf Hrubý

České Budějovice 2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Šárka ŠOCHMANOVÁ
Osobní číslo: E14491
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Řízení a ekonomika podniku
Název tématu: Orgány družstva
Zadávací katedra: Katedra práva

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl:

Cílem této bakalářské práce bude představení jednotlivých druhů družstev, především jejich orgánů. Dále poukázat na změny, které v této oblasti přinesl Nový občanský zákoník a zákon o obchodních společnostech a družstvech. Ve výzkumu se pak zaměřím na porovnání stanov vybraných zemědělských družstev.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury a příslušných právních předpisů.
2. Analýza stanov zemědělských družstev.
3. Vyhodnocení.

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Cíl, hypotézy a metodika práce. 4. Analytická část. 5. Zhodnocení. 6. Závěr. 7. Summary. 8. Seznam literatury. 9. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah pracovní zprávy: 40-50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

1. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
2. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech.
3. Česká družstevní asociace ČR. Družstevní asociace České republiky. Dostupné z: <http://www.dacr.cz/>.
4. Dvořák, T. (2006). Družstevní právo (3rd ed.). Praha: C. H. Beck.
5. Eliáš, K. (2012). Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem. Ostrava: Sagit.
6. Helešic, F. (2009). Základy teorie evropského a českého družstevního práva. Praha: C. H. Beck.
7. Pokorná, J. a kol. (2014). Obchodní společnosti a družstva. Praha: C. H. Beck.
8. Římalová, O., & Holejšovský, J. (2004). Družstva (2nd ed.). Praha: C. H. Beck.
9. Svejkovský, J. (2012). Nový občanský zákoník: srovnání nové a současné úpravy občanského práva. Praha: C. H. Beck.
10. Štenglová, I. a kol. (2013). Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: C. H. Beck.

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Rudolf Hrubý

Katedra práva

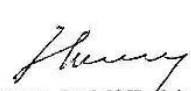
Datum zadání bakalářské práce: 10. března 2016

Termín odevzdání bakalářské práce: 14. dubna 2017

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentska 10 (2E)
370 05, Česká Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 10. března 2016

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

13. dubna 2017

Šárka Šochmanová

Poděkování

V první řadě bych ráda poděkovala vedoucímu své bakalářské práce, JUDr. Rudolfu Hrubému, za cenné rady a za odborné vedení při zpracování mé práce.

Mé poděkování patří také Zemědělskému obchodnímu družstvu Vacov. Konkrétně jejich předsedovi Ing. Petru Holubovi, že mi věnoval svůj čas a poskytl potřebné informace.

Dále bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům, kteří mi byli při psaní této práce velkou oporou.

1 Úvod.....	4
2 Historický vývoj družstev na našem území.....	6
2.1 Vznik družstevnictví.....	6
2.2 Vznik a první úprava družstevnictví na našem území.....	6
2.3 Družstevnictví po vzniku ČSR	6
2.4 Družstevnictví po 2. světové válce	7
2.5 Vývoj družstevnictví po roce 1989	8
3 Charakteristika zemědělského družstva, jeho orgánů a stanov.....	9
3.1 Pojem družstvo.....	9
3.2 Družstevní principy	10
3.3 Druhy družstev dle současné právní úpravy.....	10
3.3.1 Bytová družstva	11
3.3.2 Sociální družstva.....	11
3.4 Členská schůze	12
3.4.1 Svolání členské schůze	12
3.4.2 Schopnost členské schůze se usnášet, rozhodování.....	13
3.4.3 Působnost členské schůze.....	14
3.5 Představenstvo.....	15
3.5.1 Zákaz konkurence.....	16
3.5.2 Střet zájmů.....	16
3.6 Kontrolní komise.....	17
3.7 Orgány malého družstva	18
3.8 Stanovy	18
3.8.1 Přijetí stanov	19
3.8.2 Náležitosti stanov.....	19
3.8.3 Platnost a změny stanov	20
4 Cíl, hypotézy a metodika práce	21

5 Analytická část	22
5.1 Výsledky dotazníkového šetření	22
5.2 Zemědělské obchodní družstvo Vacov	39
5.2.1 Základní údaje.....	39
5.2.2 Předmět podnikání	40
5.2.3 Organizační struktura družstva.....	41
5.2.4 Porovnání starých a nových stanov družstva	42
6 Zhodnocení	44
7 Závěr	46
8 Summary	48
9 Seznam literatury	49
10 Seznam grafů	50
11 Seznam schémat	51
12 Seznam příloh	52

Seznam použitých zkratk

ObchZ	-	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
OZ	-	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
ZOK	-	zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích
JZD	-	jednotné zemědělské družstvo
ZOD Vacov	-	Zemědělské obchodní družstvo Vacov

1 Úvod

První družstvo na světě bylo založeno v první polovině 19. století. Ve společnosti tedy idea družstevnictví působí již více než 150 let. Byť primární myšlenka družstevnictví, tedy vzájemná pomoc členů družstva, zůstala stejná, družstva v průběhu let procházela nesčetnými změnami. Tyto změny se pak odrazily v právní úpravě, jehož historický průběh stručně představím.

V oblasti právní úpravy družstev došlo k zásadní změně v roce 2014, kdy vešly v účinnost zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech a tím byl zrušen dosavadní zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Jako poslední změna a historicky první novela ZOK vešla v účinnost 14. ledna 2017 novela zákona o obchodních korporacích, zákon č.458/2016 Sb., která se dotýká jen zastoupení zaměstnanců v dozorčích radách.

Družstva jsou nedílnou součástí našeho právního řádu, ačkoliv jsou někdy přehlížena na úkor obchodních společností. Družstva nikdy nebyla primárně zakládána za účelem dosahování zisku, ale za účelem zajišťování potřeb svých členů. Tím se výrazně liší od obchodních společností, které jsou primárně zakládány právě za účelem dosahování zisku. Jejich společná právní úprava je dána nejspíše tím, že i družstvo může být založeno čistě za účelem dosahování zisku. Jedna ze základních složek současného družstva je jeho organizační struktura, na kterou se ve své práci zaměřím.

Cílem této bakalářské práce je představení sociálního a bytového družstva dle současné právní úpravy. Dalším cílem je vymezení pojmů družstvo, především jeho organizační struktury. Orgány družstva zahrnují členskou schůzi, představenstvo, kontrolní komisi a v neposlední řadě také orgány tzv. malého družstva. Dalším cílem je poukázat na změny, které v této oblasti přinesl nový OZ a ZOK, a jak se družstva k těmto legislativním změnám postavila.

Výzkum se v první části zaměřuje na analýzu stanov zemědělských družstev z Jihočeského kraje pomocí dotazníkového šetření. Základem pro tento výzkum bylo stanovení několika hypotéz a vytvoření vhodného dotazníku. Cílem bylo porovnat jejich stanovy obecně, obzvláště potom i z hlediska změn, které způsobilo přijetí nového OZ a ZOK. Dále také jak se družstva vypořádala s některými legislativními změnami.

Ve druhé části se výzkum zaměřuje na konkrétní zemědělské družstvo z Jihočeského kraje, a to Zemědělské družstvo Vacov. Toto družstvo jsem stručně charakterizovala a

podrobně jsem popsala jejich organizační strukturu. Provedla jsem porovnání jejich starých a nových stanov po přijetí nové legislativy, abych zjistila, jaké změny bylo družstvo nuceno ve stanovách provést a jak se s nimi družstvo vypořádalo. Tato analýza je doplněná o informace, které mi poskytl předseda družstva v rozhovoru.

2 Historický vývoj družstev na našem území

2.1 Vznik družstevnictví

V první polovině 19. století se v dílech utopického socialismu Roberta Owena a Charlese Fouriera objevila myšlenka družstevnictví (Dvořák, 2006).

Vznik družstev má na svědomí především industrializace, která zapříčinila zhoršující se situaci dělníků. Za vůbec první družstvo je považováno Rochdalské družstvo poctivých průkopníků (Rochdala Society of Equitable Pionners), které vzniklo 24. října 1844 v Rochdale v Anglii (Helešic, 2003).

2.2 Vznik a první úprava družstevnictví na našem území

Družstevní asociace České republiky uvádí, že prvním družstvem vzniklým na území českých zemí (ba dokonce prvním úvěrním družstvem na světě) byl Gazdovský spolek založený roku 1845 v Sobotišti na Slovensku (Družstevní asociace ČR, ©2015).

V Rakousku-Uhersku neexistovala právní úprava družstev. Kvůli tomu se nově vznikající družstva byla nucena řídit zákonem 253/1852 ř. z., o spolcích. Podmínkou pro vznik družstva bylo udělení koncese správním orgánem, který poté družstvo kontroloval od znění stanov až po jeho hospodaření. To mělo jistá úskalí, protože nebyl upraven vnitřní chod družstva, tedy jeho orgánů. Družstva byla později upravena v zákoně 70/1873 ř. z., o výdělkových a hospodářských společenstvech, který se později začal nazývat "družstevní zákon" (Dvořák, 2006).

2.3 Družstevnictví po vzniku ČSR

Dosavadní právní úprava byla recipována. Doplněna byla na našem území zákony 238/1924 Sb., kterým se zřizuje Všeobecný fond peněžních ústavů v republice Československé a 279/1924 Sb., o přeměně společností s ručením omezeným v družstva.

Ke vzniku družstva byl potřeba zápis do společenstevního rejstříku, který vedly obchodní soudy. Mezi orgány družstva patřily valná hromada, představenstvo a

případně také dozorčí rada. Podmínky výkonu hlasovacího práva upravovaly stanovy, s tím, že i tehdejší úprava zakotvovala dispozitivní pravidlo „jeden člen, jeden hlas.“ Rozdíl od dnešní úpravy spočíval v projevu vůle představenstva navenek, muselo být podepsáno všemi jeho členy (Pelikánová, 2006).

Po dobu okupace Československa byla kontrola družstev pozměněna. Bylo vydáno vládní nařízení 242/1942 Sb., které sloučilo tamní svazy do pouhých šesti, a povinně zde začlenila všechny družstva a dále byla zavedena povinnost získání povolení pro založení družstva. Vydání tohoto povolení bylo vládním nařízením 14/1943 Sb. převedeno na správní úřad (Helešic, 2009).

2.4 Družstevnictví po 2. světové válce

Specifickou kapitolu historie českého družstevnictví napsaly poválečný politický vývoj a období totalitního režimu. Družstevní asociace České Republiky to vidí takto: *"Družstva a jejich členové se s nadšením pustili do obnovy válkou zničeného hospodářství. Vývoj po roce 1948 a nástup totalitního režimu však razantně poznamenal další činnost družstevnictví. Nastalo uplatňování tvrdého centralismu, jehož důsledkem byl mimo jiné silný byrokratismus a nucené fúzování družstev do velkých až gigantických celků se značným odstupem od členské základny. Byla narušována a omezována družstevní demokracie i další specifické prvky družstevního hnutí. V rámci teorie o nižší formě družstevního vlastnictví byla družstva systematicky zbavována podnikatelské iniciativy, účelově zneužívána a postupně etatizována. Došlo k likvidaci celých sektorů družstevní činnosti. Navzdory nepříznivějším podmínkám, než měl státní a komunální sektor se družstva vyznačovala iniciativou, větší pružností a podnikavostí. Družstvům se podařilo vybudovat v zájmu svých členů solidně fungující síť výroby a služeb"* (Družstevní asociace ČR, ©2015).

Družstva se po válce začala opět rozmáhat, ale pouze do roku 1948. V tomto roce byl předmět činnosti družstev zúžen a zůstala jen družstva zemědělská, spotřební, výrobní a bytová. Družstva podnikatelského rázu byla naopak vypuštěna. Instituty jako členský podíl člena, dobrovolnost členství nebo dobrovolnost sdružování nadále neexistovaly. V podstatě došlo k odchýlení od základních principů družstev (Dvořák, 2006).

Tohle se promítlo přijetím zákona 187/1948 Sb., o Ústřední radě družstev, jako vrcholného orgánu družstev. Zastávala různé funkce, a to funkci kontrolní, řídicí a

později také plánovací. Později byl přijat zákon 69/1949 Sb., o jednotných zemědělských družstvech. Zemědělská družstva byla vyňata z působnosti Ústřední rady družstev. Všechna družstva v oblasti zemědělství se musela transformovat na jednotná zemědělská družstva (JZD) nebo vstoupit do likvidace (Helešic, 2009).

Zákon 53/1954 Sb., o lidových družstvech, který zrušil zákon z roku 1948, formálně obnovil dobrovolnost členství v družstvech a jejich sdružování. Úpravu jiných, než zemědělských družstev mimo jiné upravoval později přijatý hospodářský zákoník 109/1964 Sb. Před revolucí byly přijaty zákony 90/1988 Sb., o zemědělském družstevnictví a 94/1988 Sb., o bytovém, spotřebním, výrobním a jiném družstevnictví. Tyto zákony byly jistým posunem kupředu, protože umožnily zřizovat i družstva s jiným než hospodářským zaměřením (Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, ©2017).

2.5 Vývoj družstevnictví po roce 1989

Portál Družstevní asociace České Republiky popisuje historický vývoje po roce 1989 takto: *„Proces demokratizace po listopadu 1989 se promítl i do systému družstevnictví. Družstva za významné pomoci zahraničních družstevních organizací obhájila svoji existenci i legislativní uznání. Vývoj v posledním desetiletí 20. století jasně prokázal, že družstevnictví pomocí principů a hodnot, které uznává a používá je schopno překonávat jak svoje vnitřní problémy, tak i vnější, mnohdy až likvidační tlaky“* (Družstevní asociace ČR, ©2015).

Podstatné je, že nedošlo k okamžitému odstranění právního dualismu zakotveného v odlišné právní úpravě zemědělských a ostatních typů družstev. Nově přijaté zákony č. 162/1990 Sb., o zemědělském družstevnictví, a č. 176/1990 Sb., o bytovém, spotřebním, výrobním a jiném družstevnictví, byly derogovány až zákonem č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníkem (dále ObchZ).

Zákonem č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, byl dokončen proces restitucí a dále byla družstvům stanovena povinnost přizpůsobit se novému obchodnímu zákoníku.

Poslední významné změny nastaly v roce 2014, kdy vešly v účinnost zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech a tím byl zrušen dosavadní ObchZ.

3 Charakteristika zemědělského družstva, jeho orgánů a stanov

3.1 Pojem družstvo

V nejobecnější rovině je družstvo právnickou osobou podle § 118 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen občanský zákoník nebo OZ).

Definici družstva potom nalezneme v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále jen ZOK), který definuje družstvo v § 552 odst. 1 takto: *„Družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání.“*

Nově § 552 odst. 2 stanovuje, že družstvo musí mít nejméně 3 členy, aby mohlo být založeno a fungovat, přičemž se nerozlišuje, zda jde o osoby fyzické nebo právnické. Dříve byl minimální počet zakládajících členů 5 fyzických osob nebo 2 právnické osoby. V témže paragrafu odst. 3 je podmínka, že v označení firmy musí být obsaženo „družstvo“ (ZOK).

Družstvo se obligatorně zapisuje do obchodního rejstříku, a proto je primárně považováno za podnikatelský subjekt, bez ohledu na to, jaký podnikatelský předmět je zvolen. Družstva, která ve skutečnosti podnikatelskou činnost nevykonávají, anebo jsou přímo založena za jiným než podnikatelským účelem, mají proto také postavení podnikatele (Eliáš, Bartošíková a Pokorná, 2001).

Zemědělský svaz České Republiky si klade za cíl vyprodukování: *„dostatečného množství kvalitních potravin pro obyvatelstvo. Potravin y jsou zboží každodenní potřeby, již nelze odložit. Z tohoto pohledu se jedná o strategickou komoditu a každá vyspělá země se snaží udržet určitou míru soběstačnosti v zásobování vlastního obyvatelstva“* (Zemědělský svaz ČR, ©2015).

Nezbytnou součástí družstva jsou jeho orgány. Tyto orgány jsou strukturální částí družstva jako právnické osoby. Obecně platí, že u společností existují 3 základní orgány – orgán hromadný, výkonný a kontrolní. ZOK v § 629 upravuje jednak obligatorní orgány družstva, kterými jsou členská schůze, představenstvo a kontrolní komise, pokud

se nejedná o tzv. malé družstvo, v tom případě bývá vnitřní organizace podrobněji upravena ve stanovách. Vedle těchto orgánů mohou být zřízeny i další fakultativní orgány. Tyto orgány budou zřizovány podle potřeb konkrétního družstva při jeho vzniku i kdykoliv během jeho existence, ale musí být povinně upraveny ve stanovách družstva. Vedle toho zde mohou působit i pomocné a poradní orgány (Pelikánová, 2005).

3.2 Družstevní principy

Současná právní úprava nezanedbatelným způsobem družstva připodobňuje k obchodním společnostem, i přesto jsou zde nadčasové principy, na kterých je postavena idea družstevnictví (Dvořák, 2006).

Prvním je princip kolektivismu, který znamená, že družstvo je kolektivem. Založení i další činnost družstva je závislá na vzájemné spolupráci jeho členů. Následuje princip otevřenosti členství, který osobám umožňuje vstup a členům výstup za existence družstva a počet členů je tedy proměnlivý. Dalším je princip družstevní demokracie ovlivňující složení, působnost a rozhodování orgánů družstva, kdy v zásadě platí princip „jeden člen, jeden hlas.“ Rozhoduje se na členské schůzi, kde menšina je povinna se podříditi většině. V neposlední řadě je tu princip rovnosti členů, který zaručuje členům rovnost v jejich právech i povinnostech, s tím, že stanovy mohou stanovit jisté odchylky od tohoto principu (Římalová & Holejšovský, 2004).

3.3 Druhy družstev dle současné právní úpravy

V současné době prakticky není oblast činnosti – kromě úzkého státního monopolu – v níž by nepůsobila nebo nemohla působit družstva. To je důkazem životaschopnosti družstevního sdružování i v současných podmínkách. V důsledku toho lze vysledovat velké množství druhů družstev (Helešic, 2009).

Jak plyne ze zákona, mohou podle všeho existovat tyto druhy družstev:

- *„družstva výlučně podnikatelské povahy, tzn. družstva, která sama provozují podnikatelskou činnost,*
- *družstva výlučně nepodnikatelské povahy, která zajišťují služby pro své členy,*

- *družstva založená za účelem podpory podnikatelské činnosti svých členů, a*
- *Družstva provozující zčásti podnikatelskou a zčásti nepodnikatelskou činnost,*
(Dvořák, 2006).

Platná právní úprava rozlišuje družstva, ale to neznamená, že by mezi družstvy nebyly žádné další diference. Následující výčet základních druhů družstev je pouze rámcový, neboť i co se družstev týče, platí, že není možné družstva schematicky „rozškatalkovat“. I zde totiž platí slova klasika, že šedivá je teorie, zelený je strom života (Dvořák, 2006).

Nová právní úprava obsahuje výraznou zvláštní úpravu týkající se bytového družstva, dále zvláštní ustanovení týkající se sociálního družstva.

3.3.1 Bytová družstva

Pojem bytového družstva nalezneme v § 727 odst. 1 ZOK, které stanoví, že *„bytové družstvo může být založeno jen za účelem zajišťování bytových potřeb svých členů.“*

Tato zákonná definice je dále rozšířena ustanovením § 727 odst. 2 ZOK, které stanoví, že družstvo má také možnost se zabývat správou domů, které nejsou v jejich vlastnictví. Ve vztahu k zajišťování bytových potřeb členů bytového družstva je tato činnost vždy doplňková a podružná (ZOK).

V neposlední řadě je třeba zmínit právní pravidlo obsažené v § 727 odst. 3 ZOK, a to že bytové družstvo má možnost provozovat i jinou doplňkovou či vedlejší činnost, jestliže tím neodporuje zákonným ustanovením a uspokojování potřeb jejich členů bude stále na prvním místě. Toto ustanovení má důležitou funkci, protože chrání především členy bytového družstva, ale ve výsledku i třetí osoby, před takovou změnou činnosti bytového družstva, která by ohrozila základní účel bytového družstva (ZOK).

3.3.2 Sociální družstva

ZOK upravuje sociální družstvo v § 758 takto: *„družstvo, které soustavně vyvíjí obecně prospěšné činnosti směřující na podporu sociální soudržnosti za účelem pracovní a sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti s přednostním uspokojováním místních potřeb a využíváním místních zdrojů podle místa sídla a*

působnosti sociálního družstva, zejména v oblasti vytváření pracovních příležitostí, sociálních služeb a zdravotní péče, vzdělávání, bydlení a trvale udržitelného rozvoje.“

V České republice existují i jiné formy právnické osoby fungující na bázi obecné prospěšnosti (např. nadace, spolky). Jejich nevýhodou však je, že se jedná o právnické osoby nepodnikatelské povahy, které nemohou vůbec nebo mohou jen velmi omezeně podnikat. Naproti tomu právnické osoby, které jsou podnikateli ve vlastním smyslu a které mohou vykonávat i jiné než čistě podnikatelské aktivity (např. společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost) se k výkonu sociální a charitativní činnosti nehodí buďto vůbec, anebo jen s nepoměrnými obtížemi. Úprava sociálního družstva se snaží sloučit výhody obou modelů (Štenglová a kol., 2013).

3.4 Členská schůze

Jedná se o obligatorní orgán, který je zároveň i nejvyšším orgánem družstva. Jeho členem se může stát pouze člen družstva. Zúčastnit se členské schůze mohou pouze členové družstva, likvidátor a osoby, o nichž tak stanoví jiný právní předpis. Tento orgán nefunguje permanentně, jedná se o orgán svolávaný vždy ke konkrétnímu zasedání (ZOK).

3.4.1 Svolání členské schůze

ZOK upravuje svolávání členské schůze v § 636. Svolavatel nejméně 15 dnů předem dnem konání členské schůze uveřejní pozvánku na členskou schůzi na internetových stránkách družstva a současně ji zašle členům na adresu uvedenou v seznamu členů. Uveřejněním pozvánky se považuje pozvánka za doručenou. Pozvánka musí být na internetových stránkách uveřejněna až do okamžiku konání členské schůze (ZOK).

Odst. 2 § 636 ZOK stanovuje, že pozvánka by měla obsahovat minimálně tyto náležitosti:

- *„firmu a sídlo družstva,*
- *místo a dobu zahájení členské schůze; místo a doba zahájení členské schůze se určí tak, aby co nejméně omezovaly možnost člena se jí zúčastnit,*
- *označení, zda se svolává členská schůze nebo náhradní členská schůze,*

- *program členské schůze a*
- *místo, kde se člen může seznámit s podklady k jednotlivým záležitostem programu členské schůze, pokud nejsou přiloženy k pozvánce.* “

Nově ZOK v § 638 stanovuje, že členskou schůzi svolává představenstvo podle termínů určených stanovami, a to minimálně jednou za každé účetní období. Pokud je to v důležitém zájmu družstva, potom představenstvo svolá členskou schůzi vždy, a bez zbytečného odkladu také poté:

- pokud zjistí, že kdyby ztráta byla uhrazena z dostupných zdrojů a stále by její neuhrazená část přesahovala výši základního kapitálu, nebo
- pokud je družstvo v úpadku.

V tom případě se pokračuje tak, že se členské schůzi předloží návrh potřebný k nápravě této situace (ZOK).

Oproti dřívější úpravě se snižuje počet členů potřebných ke svolání členské schůze. Podle bývalé právní úpravy v § 239 odst. 3 ObchZ. tuto povinnost mělo představenstvo, pokud jej o to písemně požádala alespoň jedna třetina členů družstva. V § 639 odst. 3 ZOK se toto kvorum snižuje na 10 % členů družstva, kteří mají nejméně jednu pětinu hlasů.

Členskou schůzi může svolat i jeden člen představenstva, likvidátor nebo kontrolní komise, pokud je to v důležitém zájmu družstva, a jestliže ji mělo svolat představenstvo a neučinilo tak bez zbytečného odkladu poté, co tato povinnost vznikla (ZOK).

3.4.2 Schopnost členské schůze se usnášet, rozhodování

V § 644 ZOK je určeno, že pokud je přítomna většina všech členů majících většinu všech hlasů, je členská schůze schopna usnášet se. Ve stanovách může být určeno, že se musí účastnit členové s vyšším počtem hlasů. Na členské schůzi mají právo hlasovat jen členové družstva. Jestliže stanovy neurčí jinak, má každý člen při hlasování na členské schůzi 1 hlas (ZOK).

Odst. 2 § 650 ZOK určuje, že má každý člen jen 1 hlas, pokud se rozhoduje o:

- *„schválení poskytnutí finanční asistence,*
- *uhrazovací povinnosti,*

- *zrušení družstva s likvidací,*
- *přeměně družstva,*
- *vydání dluhopisů.*“

Jestliže má být přijato usnesení členské schůze o některé z výše uvedených záležitostí. Musí být na členské schůzi přítomny alespoň dvě třetiny všech členů, a usnesení musí přijmout alespoň dvě třetiny všech přítomných členů (ZOK).

Nově je v zákoně upraveno rozhodování per rollam. Pokud stanovy družstva připouští rozhodování per rollam, rozešle družstvo všem členům návrh rozhodnutí. Tento návrh musí obsahovat text navrhovaného rozhodnutí i s odůvodněním, podklady potřebné pro jeho přijetí a termín, do kdy musí být doručeno vyjádření člena. Pokud tato lhůta není uvedena ve stanovách, je zákonem určena na 15 dní. Pokud v této lhůtě člen nepodá souhlas s návrhem rozhodnutí, má se za to, že s návrhem nesouhlasí (ZOK).

3.4.3 Působnost členské schůze

Působnost členské schůze je stanovena v § 656 ZOK takto:

- *„mění stanovy, nedochází-li k jejich změně na základě jiné právní skutečnosti,*
- *volí a odvolává členy a náhradníky členů představenstva a kontrolní komise, ledaže jiný právní předpis stanoví, že jednoho nebo více členů kontrolní komise volí zaměstnanci družstva,*
- *určuje výši odměny představenstva, kontrolní komise a členů jiných orgánů družstva zřízených stanovami, pokud je oprávněna podle stanov tyto orgány nebo jejich členy volit a odvolávat,*
- *schvaluje řádnou, mimořádnou nebo konsolidovanou účetní závěrku, popřípadě mezitímní účetní závěrku,*
- *schvaluje smlouvu o výkonu funkce podle § 59,*
- *schvaluje poskytnutí finanční asistence,*
- *rozhoduje o námitkách člena proti rozhodnutí o jeho vyloučení,*
- *schvaluje jednání učiněná za družstvo do jeho vzniku,*
- *rozhoduje o rozdělení zisku nebo úhradě ztráty,*

- *rozhoduje o uhrazovací povinnosti,*
- *rozhoduje o použití rezervního fondu,*
- *rozhoduje o vydání dluhopisů,*
- *schvaluje převod nebo zastavení závodu nebo takové jeho části, která by znamenala podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání nebo činnosti družstva,*
- *rozhoduje o přeměně družstva,*
- *schvaluje smlouvu o tichém společenství a její změnu a zrušení,*
- *schvaluje smlouvu o dalším členském vkladu a její změnu a zrušení, neurčí-li stanovy, že ji členská schůze neschvaluje,*
- *rozhoduje o zrušení družstva s likvidací,*
- *volí a odvolává likvidátora a rozhoduje o jeho odměně,*
- *schvaluje zprávu likvidátora o naložení s likvidačním zůstatkem,*
- *rozhoduje o dalších otázkách, které zákon nebo stanovy svěřují do její působnosti.“*

Do své působnosti si členská schůze může vyhradit rozhodování i o dalších otázkách, které ovšem nesmějí být zákonem svěřené do působnosti představenstva nebo kontrolní komise družstva (ZOK).

3.5 Představenstvo

Statutárním orgánem družstva je představenstvo. Minimální počet členů představenstva je určen na 3. Vyšší počet členů by musel být upraven ve stanovách. Ze svého středu si volí svého předsedu, popřípadě i místopředsedu, ovšem stanovy můžou určit, že jsou voleni členskou schůzí (ZOK).

Podle zákona obchodní vedení družstva přísluší představenstvu a dále plní usnesení členské schůze, není-li v rozporu s právními předpisy. Také zajišťuje řádné vedení účetnictví a předkládá členské schůzi ke schválení účetní závěrku. Vypracovává návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty v souladu se stanovami. Pokud stanovy neurčí jinak, představenstvo rozhoduje většinou hlasů všech svých členů (ZOK).

Zápis o jednání představenstva je upraven v § 709 ZOK. Zapisovatel pořizuje během jednání představenstva zápis o jeho průběhu i o rozhodnutích, která byla stanovena. V zápisu jsou také uvedeni členové představenstva. Je zde uvedeno, kteří členové hlasovali proti návrhům nebo se hlasování zdrželi. U členů, kteří zde uvedeni nejsou se rozumí, že hlasovali pro přijetí návrhu (ZOK).

3.5.1 Zákaz konkurence

Zákaz konkurence člena představenstva je upraven v § 710 ZOK takto: *„Člen představenstva nesmí podnikat v předmětu činnosti družstva, a to ani ve prospěch jiných osob, ani zprostředkovávat obchody družstva pro jiného. Člen představenstva nesmí být členem statutárního orgánu jiné právnické osoby se shodným předmětem činnosti nebo osoby v obdobném postavení, ledaže se jedná o koncern, společenství vlastníků jednotek nebo družstvo, jehož členy jsou pouze jiná družstva.“* Další omezení může určit usnesení členské schůze, nebo je určeno ve stanovách družstva (ZOK).

Podle § 710 ZOK člen představenstva musí družstvu předem podat informace o skutečnostech, které existují nebo nastaly v souladu s tímto paragrafem. Jestliže jsou zakladatelé nebo členská schůze v okamžiku zvolení člena představenstva o této skutečnosti, nebo nastane-li později a člen představenstva na ni upozorní písemně, potom se má za to, že tato činnost zakázaná není. To neplatí, pokud s touto činností do jednoho měsíce ode dne, kdy na ni byli zakladatelé nebo členská schůze upozorněni, vysloví nesouhlas (ZOK).

3.5.2 Střet zájmů

Zastupování je obecně upraveno v NOZ. Rozpor zájmů mezi zástupcem a zastoupený je jasně upraven v § 437: *„Zastoupit jiného nemůže ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného, ledaže při smluvním zastoupení zastoupený o takovém rozporu věděl nebo musel vědět. Jednal-li zástupce, jehož zájem je v rozporu se zájmem zastoupeného, s třetí osobou a věděla-li tato osoba o této okolnosti nebo musela-li o ní vědět, může se toho zastoupený dovolat. Má se za to, že tu je rozpor v zájmech zástupce a zastoupeného, pokud zástupce jedná i za tuto třetí osobu nebo pokud jedná ve vlastní záležitosti.“*

Přesnější a podrobnější pravidla jsou uvedena v ZOK, kde se o střetu zájmů hovoří nově. Tato pravidla jsou řešena v § 54 – 58 ZOK. Jestliže člen představenstva zjistí, že by při výkonu jeho funkce mohlo dojít ke střetu jeho zájmu se zájmem družstva, je jeho povinností o tom neprodleně informovat ostatní členy představenstva, kontrolní komisi a členskou schůzi. Stačí jen eventuální možnost, že by ke střetu mohlo dojít, což vychází z § 54 odst. 1 ZOK. Obdobná pravidla platí i v případě střetu zájmů osob blízkých se zájmy družstva. Členská schůze nebo kontrolní komise pak mohou pozastavit takovému členu představenstva výkon funkce na určitou dobu (ZOK).

Poruší-li člen představenstva povinnost informovat příslušné orgány a uzavře v zastoupení družstva smlouvu, která není v zájmu družstva, potom kontrolní komise nebo členská schůze nebude mít možnost rozhodnout o povolení k uzavření či zákazu uzavření takové smlouvy. Tím může vyvstat povinnost nahradit způsobenou škodu. V podstatě se tedy jedná o porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře (ZOK).

3.6 Kontrolní komise

Třetím obligatorním orgánem družstva je kontrolní komise, která zastává funkci kontrolního orgánu. ZOK ji upravuje v § 715 – 725. Jedná se o volený orgán. Minimální počet členů kontrolní komise je zákonem stanoven na 3. Vyšší počet členů musí být určen ve stanovách. Kontrolní komise volí svého předsedu, případě jednoho nebo více místopředsedů. Do těchto funkcí však může volit členy členská schůze, pokud je to určeno ve stanovách. Kontrolní komise rozhoduje většinou hlasů všech svých členů, ovšem stanovy můžou určit vyšší počet potřebných hlasů (ZOK).

Činnost kontrolní komise je definována v § 715 a 716 ZOK takto: „*Kontrolní komise kontroluje veškerou činnost družstva, projednává stížnosti členů a může požadovat jakékoliv informace a doklady o hospodaření družstva. Při výkonu své působnosti je kontrolní komise nezávislá na ostatních orgánech družstva. Kontrolní komise dává písemné stanovisko ke každé účetní závěrce, k návrhu na rozdělení zisku nebo úhradě ztráty družstva a k návrhu na rozhodnutí o uhrazovací povinnosti členů. Na zjištěné nedostatky kontrolní komise upozorní představenstvo a dohlíží na zjednání nápravy.*“

Pokud se představenstvo, jiné orgány družstva nebo prokurista dozví o skutečnostech, které mohou mít závažné důsledky v hospodaření nebo postavení družstva nebo jeho členů mají povinnost to bez zbytečného odkladu oznámit kontrolní komisi (ZOK).

3.7 Orgány malého družstva

Pojmem malé družstvo rozumíme takové družstvo, jehož počet členů čítá méně než 50. Jeho orgány jsou upraveny v § 726 ZOK. Cílem této úpravy je zjednodušená tvorba a rozhodování orgánů malého družstva s malým počtem jeho členů, kde by vytváření komplikované organizační struktury bylo zbytečné a neúčelné (ZOK).

V malém družstvu může být jako statutárním orgánem ustanoven předseda, pokud tak určí stanovy. Představenstvo se potom nezřizuje. Malá družstva mohou ze zákona přenést působnost představenstva a kontrolní komise na členskou schůzi. To nevylučuje možnost, že představenstvo a kontrolní komise bude standartním způsobem zvolena i v případě malého družstva. Rozhodnutí je na družstvu samotném, přičemž využití práva přenesení působnosti představenstva a kontrolní komise na členskou schůzi, musí být upraveno ve stanovách (ZOK).

Odst. 3 § 726 ZOK upravuje situaci, kdy se počet členů malého družstva zvýší nad 50. Pokud tato situace nastane musí být ve tříměsíční lhůtě změněny stanovy, jinak by družstvo mohlo být zrušeno a přejít do likvidace. V této lhůtě musí být jmenováno představenstvo a kontrolní komise. Jedinou výjimkou je situace, kdy se v této lhůtě počet členů opět sníží pod stanovenou hranici (ZOK).

3.8 Stanovy

Vymezení pojmu stanov podle T. Dvořáka: „*Stanovy lze vymezit jako základní vnitřní dokument, je to „ústava družstva“ regulující a určující vztahy mezi členy družstva navzájem, jejich práva a povinnosti, vymezuje orgány družstva a jeho vnitřní organizaci, právní postavení družstva a řadu dalších podstatných zákonem určených skutečností.*“ Jedná se o základní dokument, který upravuje vnitřní poměry v rámci družstva i jednání družstva navenek vůči třetím osobám. Vyjadřují vůli členů uspořádat společný okruh zájmů v podobě družstva a závazek k jejich dodržování. Jedná se o smlouvu sui generis, která zavazuje pouze své členy a orgány družstva (Dvořák, 2006).

3.8.1 Přijetí stanov

Stanovy vznikají na ustavující členské schůzi mezi zakladateli a uchazeči o členství v družstvu smluvním konsenzem. K přijetí dochází nadpoloviční většinou uchazečů, kteří se zúčastnili ustavující členské schůze. Návrh stanov zpravidla vypracovává některý ze zakladatelů, popř. je zadáno jejich vypracování advokátní kanceláři či notáři, který zpravidla bude následně přítomen na ustavující členské schůzi družstva. Tím ovšem dochází k finančnímu zatížení družstva. Existuje i množství vzorových stanov pro jednotlivé typy družstev. Nic nebrání ani tomu, aby stanovy obsahovaly pouze zákonem stanovené minimum náležitostí a byly později doplňovány. K otázce vypracování uvedl F. Helešic: „*Mám za to, že liteře zákona by bylo vyhověno, jestliže přípravný výbor zajistí vypracování návrhu stav osobami práva znalými z řad dalších uchazečů o členství v družstvu anebo zadá jeho zpracování notáři nebo advokátní kanceláři.*“ Rozhodnutí, jakým způsobem budou stanovy zpracovány, opět zůstává na zakladatelích. Určitou roli v tomto rozhodování bude nepochybně mít i účel založení družstva (Helešic, 2009).

3.8.2 Náležitosti stanov

Obligatoční náležitosti, které ve stanovách musí být obsaženy, jsou upraveny v § 553 ZOK a jsou to:

- *„firma družstva,*
- *předmět podnikání nebo činnosti,*
- *výše základního členského vkladu, popřípadě vstupního vkladu,*
- *způsob a lhůta jejich splacení přistupujícím členem,*
- *způsob svolání členské schůze a pravidla jejího rozhodování,*
- *počet členů představenstva a kontrolní komise a délka jejich funkčního období,*
- *podmínky vzniku členství v družstvu a*
- *práva a povinnosti člena družstva a družstva.“*

Pokud se zakladatelé rozhodnou ve stanovách upravit některé další otázky, o kterých zákon bezpodmínečně nestanoví, že musí být ve stanovách uvedeny, jsou případná další

ustanovení považována za fakultativní. Jejich úprava ve stanovách závisí pouze na volné úvaze členské schůze (Dvořák, 2006).

3.8.3 Platnost a změny stanov

Co se týká platnosti stanov a z ní plynoucí i případná neplatnost J. Holejšovský uvádí jako předpoklady platnosti stanov:

- „stanovy byly přijaty či změněny v souladu se zákonem a stanovami družstva (proces rozhodování o nich byl v souladu se zákonem a platnými stanovami),
- obsah stanov je v souladu s kogentními ustanoveními obchodního zákoníku¹,
- stanovy jsou v souladu s ustanoveními občanského zákoníku o právních úkonech, jakož i všemi dalšími zákony“ (Římalová & Holejšovský, 2004).

Změny stanov jsou možné pouze na základě usnesení členské schůze. Jedná se výlučnou pravomoc, takže o změně stanov nemůže platně rozhodnout jiný orgán družstva. Změny stanov se stávají účinné tiž den, kdy je členská schůze schválí. Pozdější nabytí účinnosti by musela členská schůze stanovit svým usnesením. Pokud se stanovy změni na dle právní skutečnosti, musí být úplné znění stanov vyhotoveno, co nejdříve to bude možné (ZOK).

¹ Vzhledem k tomu, že publikace, ze které je uvedená citace, byla napsána v roce 2004, považuji za nutné dodat, že od roku 2014 musí být obsah stanov v souladu s kogentními ustanoveními zákona o obchodních korporacích.

4 Cíl, hypotézy a metodika práce

Cílem této bakalářské práce je představení sociálního a bytového družstva podle současné právní úpravy. Dalším cílem je vymezení pojmu družstvo, především jejich organizační struktury. Dále poukázat na změny, které v této oblasti přinesl Nový občanský zákoník a ZOK. Výzkum je zaměřený na komparaci stanov zemědělských družstev na základě dotazníkového šetření a na charakteristiku konkrétního zemědělského družstva.

Hypotézy:

- Zvýšená odpovědnost členů představenstva po přijetí Nového občanského zákoníku (NOZ) a Zákonu o obchodních korporacích (ZOK) změnila strukturu a počet členů představenstva.
- Pokud má družstvo kontrolní orgán, počet jeho členů nepřesahuje minimální hranici, tedy 3 členy.
- Členové družstva jsou povinni za určitých podmínek uzavřít s družstvem pachtovní smlouvu.
- Družstva tvoří nadále nedělitelný fond či jiný rezervní fond, i když už není povinný.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury a příslušných právních předpisů týkající se družstev a jejich orgánů
2. Popis historického vývoje právní úpravy družstev, definice pojmů družstvo, představenstvo, členská schůze, kontrolní komise, tzv. orgány malého družstva a stanov.
3. Analýza stanov zemědělských družstev, dat z dotazníkového šetření
4. Vyvrácení či potvrzení hypotézy
5. Vyhodnocení.

5 Analytická část

Výzkum mé bakalářské práce se zaměřuje na analýzu stanov zemědělských družstev z Jihočeského kraje a obzvláště se zaměřuje na změny, které v této oblasti přišly po přijetí Nového občanského zákoníku a Zákonu o obchodních korporacích.

Základem pro tento výzkum bylo stanovení několika hypotéz a vytvoření vhodného dotazníku (viz příloha č. 1), díky kterému je možné potvrdit nebo vyvrátit dané hypotézy. Tento anonymní dotazník byl rozeslán do několika vybraných zemědělských družstev z Jihočeského kraje.

Cílem bylo porovnat jejich stanovy obecně, obzvláště potom i z hlediska změn, které způsobilo přijetí Nového občanského zákoníku a Zákona o obchodních korporacích. Dále také jak se družstva vypořádala s některými legislativními změnami. Na dotazník odpovědělo celkem 16 zemědělských družstev a na základě získaných odpovědí je možné potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy a vyvodit z nich závěry.

Ve druhé části výzkumu jsem se pak zaměřila na konkrétní zemědělské družstvo, a to Zemědělské družstvo Vacov. Toto družstvo představím, poté se zaměřím na analýzu jejich stanov a informací, které mi poskytl předseda družstva.

5.1 Výsledky dotazníkového šetření

Níže jsou data a výsledky z dotazníkového šetření, která jsou doplněná o komentáře a grafické znázornění těchto výsledků:

Otázka 1

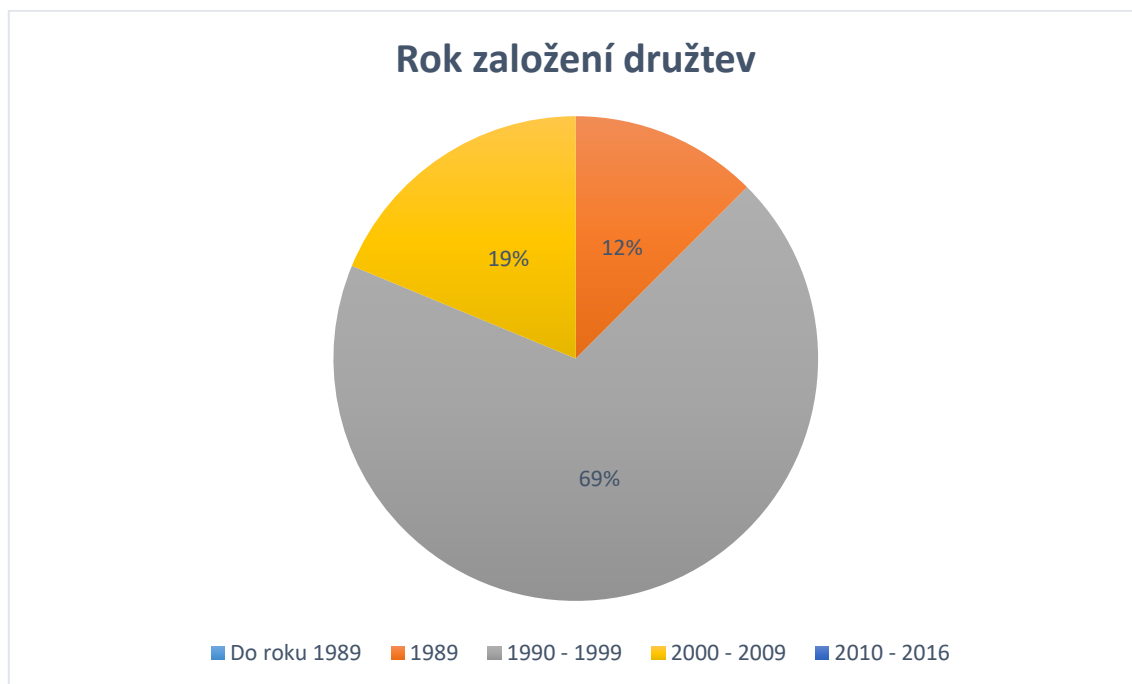
Kdy jste byli jako družstvo založeni?

• Do roku 1989	0 (0 %)
• V roce 1989	2 (12 %)
• V letech 1990 – 1999	11 (69 %)
• V letech 2000 – 2009	3 (19 %)
• V letech 2010 – 2016	0 (0 %)

Z těchto výsledků vyplývá, že družstva z Jihočeského kraje se nejvíce zakládala v letech 1990 – 1999 (69 %), což je i jasně znázorněno v Grafu 1. Je to s největší

pravděpodobností způsobené tím, že po revoluci v roce 1989 procházela bývalá JZD transformací, tedy měnila svou formu podnikání na družstvo. Je tedy zřejmé, že se zde nemůže nacházet žádné družstvo založené před rokem 1989. Po roce 2000 počet zakládaných družstev ubývalo a tento klesající trend se projevil i po roce 2010, kdy nebylo založeno žádné nové zemědělské družstvo.

Graf 1 Rok založení jednotlivých družstev

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 2

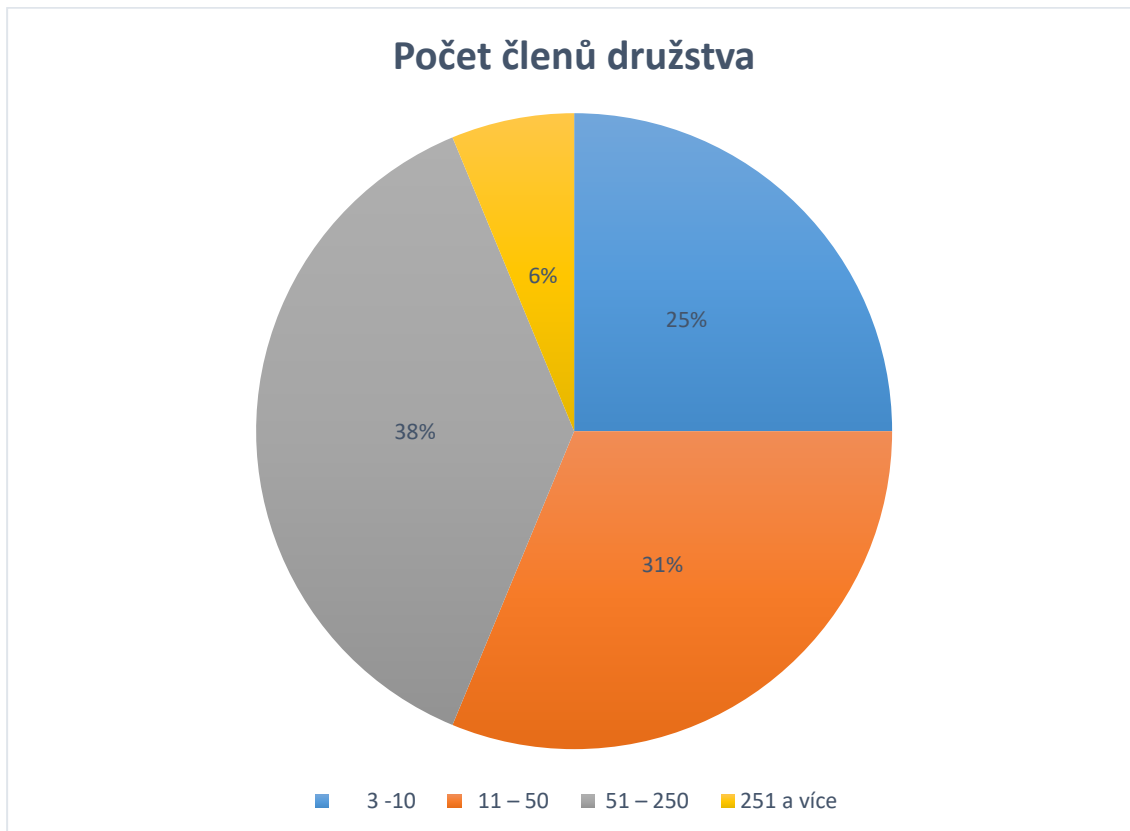
Kolik máte členů družstva?

- 3 -10 4 (25 %)
- 11 – 50 5 (31 %)
- 51 – 250 6 (38 %)
- 251 a více 1 (6 %)

Podle ZOK je k založení družstva potřeba minimálně třech osob, přičemž nerozlišujeme, zda jde o osoby fyzické nebo právnické.

Z Grafu 2 můžeme vyčíst, že více než polovina dotazovaných družstev, a to celých 56 %, nemá více než 50 členů. Z toho plyne, že v Jihočeském kraji se nachází převážně malá družstva. Dokonce 25 % z těchto družstev jsou mikro družstva s počtem členů menším než 10. Dalších 38 % jsou středně velká družstva. Jedno z dotazovaných družstev by se dalo zařadit mezi velká družstva, protože počet jeho členů přesahuje 250.

Graf 2 Počet členů družstva

Zdroj: Vlastní zpracování

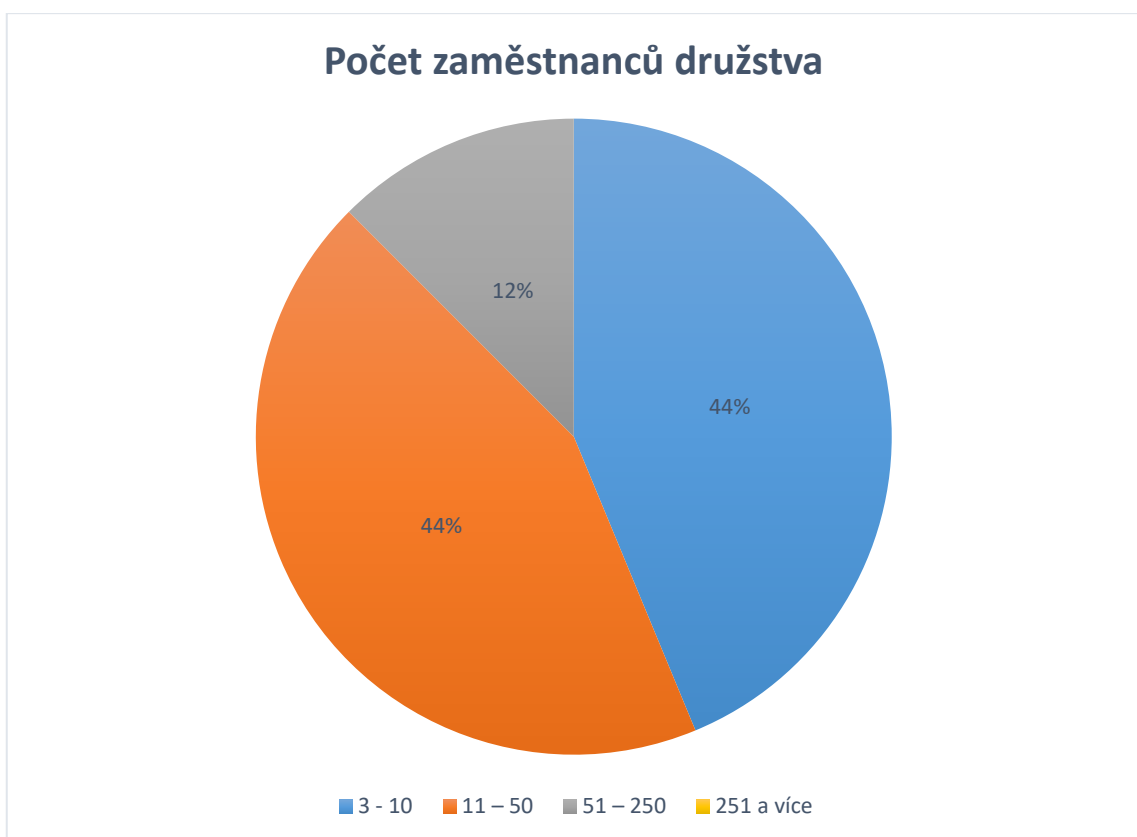
Otázka 3

Kolik máte zaměstnanců?

- 3 - 10 7 (44 %)
- 11 – 50 7 (44 %)
- 51 – 250 2 (12 %)
- 251 a více 0 (0 %)

Z těchto údajů můžeme usuzovat, že počet zaměstnanců je vždy nižší než počet členů družstva. Situace, kdy by družstvo mělo více zaměstnanců, než členů bych nazvala raritou. Na Grafu 3 je vidět, že 44 % dotazovaných družstev má méně než 10 zaměstnanců a dalších 44 % družstev nemá více než 50 zaměstnanců. To je dohromady celých 88 %, přičemž procento družstev s maximálně 50 členy je výrazně nižší, a to jen 56 %. Pouze 2 družstva mají více než 51 zaměstnanců. Družstvo překračující hranici 251 členů se v Jihočeském kraji nenachází žádné.

Graf 3 Počet zaměstnanců družstva

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 4

Jaký je váš předmět podnikání?

- Zemědělství 5 (31 %)
- Živočišná a rostlinná výroba 7 (44 %)
- Zemědělská výroba a služby 4 (25 %)

Zemědělská družstva se ve většině případů zabývají jak živočišnou výrobou, tak i výrobou rostlinnou, a to 44 % družstev, jak je vidět v Grafu 4. Toto je způsobené vzájemným propojením těchto oblastí.

Portál eAGRI vztah mezi živočišnou a rostlinnou výrobou a jejich působení na životní prostředí popisuje takto: „Živočišná výroba je velmi významnou součástí zemědělské výroby, zejména kvůli efektivnímu využívání rostlinné výroby coby zdroje všech druhů krmiv a na druhé straně také velký podíl tohoto odvětví při údržbě krajiny. Jedná se především o podhorské a horské oblasti, kde převládá pastevní chov skotu a ovcí. Hlavním cílem živočišné výroby je vyrábět maso, mléko, vejce nejenom na tuzemský trh, ale i pro efektivní vývoz. V České republice jsou pro chov jednotlivých kategorií hospodářských zvířat používané technologie, které jsou srovnatelné s okolními zeměmi EU. Živočišná výroba tedy kromě produkce potravin přispívá i k udržení kulturní krajiny bez jejího neekologického přetěžování při využití optimálních technologií, které vyhovují jak zvířatům, tak i lidem, kteří se o ně starají.“ (eAGRI, ©2017).

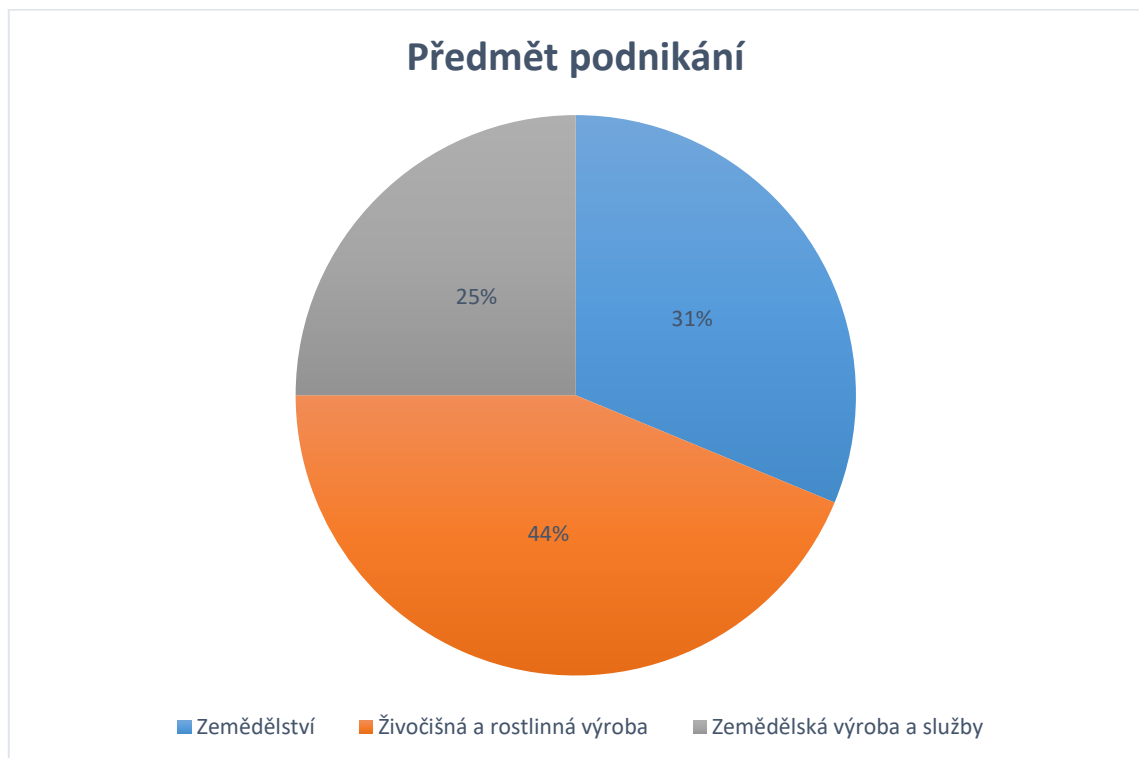
Dalších 31 % dotazovaných družstev uvádí jako svůj předmět podnikání „zemědělství“. Zemědělskou výrobou a službami se zabývá celá čtvrtina družstev.

V oblasti služeb družstva nabízí např. tyto činnosti:

- Pronájem a nájem půdy a zemědělského majetku k půdě náležejícího.
- Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 – 3 živnostenského zákona.
- Zednictví.
- Opravy silničních vozidel.
- Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů.
- Silniční motorová doprava - vnitrostátní
 - nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče,
 - nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí,

- osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče.
- Pronájem nemovitostí, bytových a nebytových prostor.
- Provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy.
- Výroba pilařská a impregnace dřeva.

Graf 4 Předmět podnikání

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 5

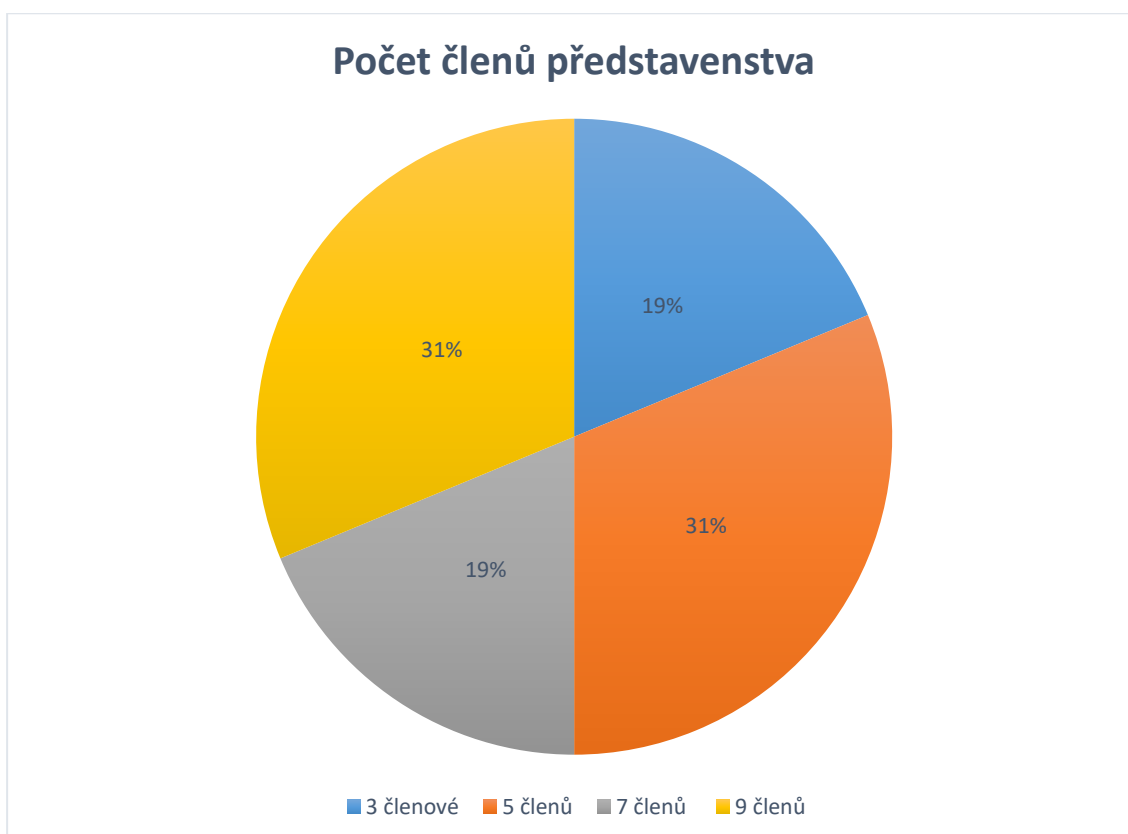
Kolik má členů představenstvo?

- 3 členy 3 (19 %)
- 5 členů 5 (31 %)
- 7 členů 3 (19 %)
- 9 členů 5 (31 %)

Minimální počet členů představenstva je v ZOK stanoven na 3. Je v zájmu družstev, aby počet členů představenstva byl vždy lichý. Kdyby tomu tak nebylo, mohlo by docházet při hlasování k patovým situacím, což je nežádoucí jev. Např. kdyby při hlasování o důležitých věcech došlo ke shodě hlasů a členové představenstva by se nebyli schopni domluvit na kompromisu, dostalo by se představenstvo před neřešitelný problém. Tomuto se předchází již zmíněným lichým počtem členů představenstva.

Z dotazníkového šetření (viz Graf 5) vyplývá, že nejvyšší počet členů představenstva v zemědělských družstvech z Jihočeského kraje je 9, a to celkem v pěti družstvech. Stejný počet dotazovaných družstev potom odpovídalo, že mají v představenstvu 5 členů. Další zemědělská družstva potom odpovídala, že v jejich představenstvu jsou 3 členové nebo 7 členů. V obou případech to bylo 19 % z dotazovaných zemědělských družstev.

Graf 5 Počet členů představenstva

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 6

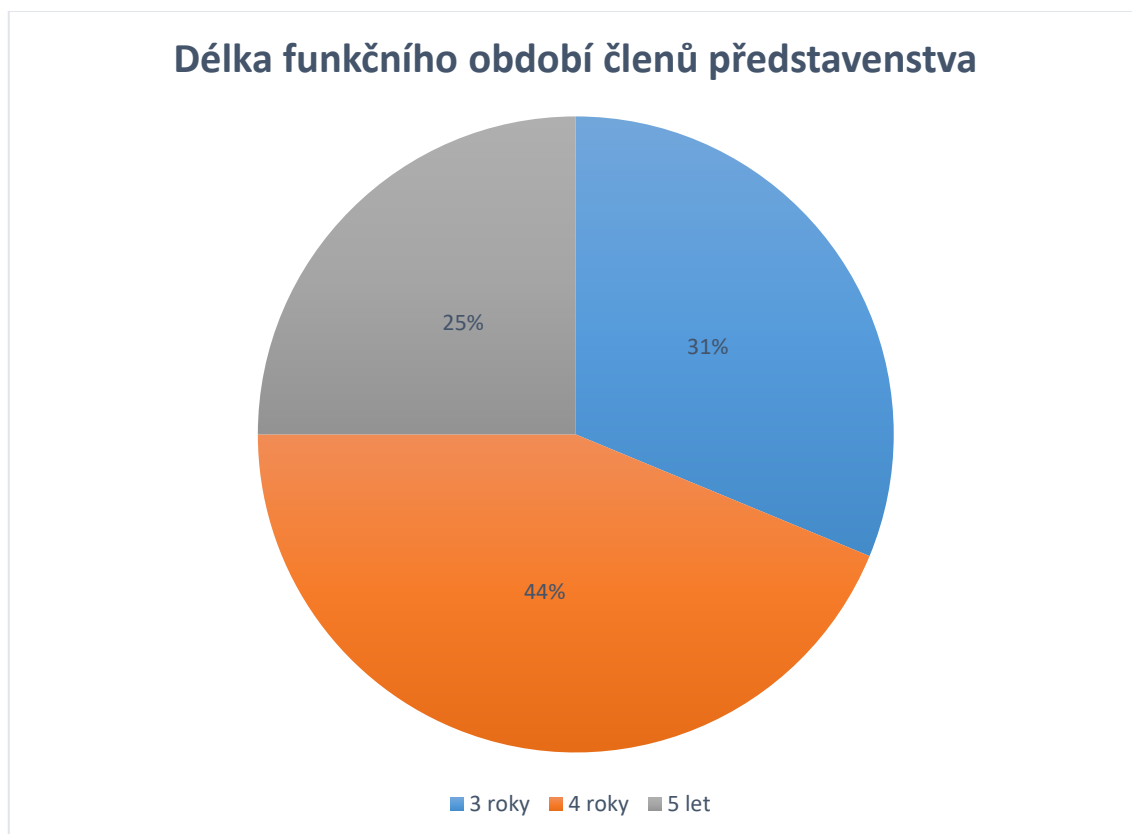
Jaká je délka funkčního období členů představenstva?

- 3 roky 5 (31 %)
- 4 roky 7 (44 %)
- 5 let 4 (25 %)

Nejdelší povolené funkční období je v ZOK stanoveno na pět let a všem členům tohoto voleného orgánu (v tomto případě představenstva) končí funkční období stejně.

Nejčastěji je délka funkčního období členů představenstva stanovena na 4 roky (viz Graf 6), a to celkem v 7 zemědělských družstvech. Celá čtvrtina dotazovaných družstev potom zvolila maximální délku funkčního období, tedy 5 let. Jako nejkratší funkční období volilo 31 % družstev období tříroční.

Graf 6 Délka funkčního období členů představenstva

Zdroj: Vlastní zpracování

Zde se od obecné části dotazníku přesouváme k otázkám, které se týkají stanovených hypotéz. Budeme tedy moci jednotlivé hypotézy potvrdit nebo vyvrátit.

Otázka 7

Změnil se počet členů představenstva ve vašem družstvu po přijetí NOZ a ZOK?

- ANO 2 (12 %)
- NE 14 (88 %)

První hypotéza se týkala změny počtu a struktury členů představenstva ve vztahu k nově zvýšené odpovědnosti. Přesné znění: Zvýšená odpovědnost členů představenstva po přijetí Nového občanského zákoníku a Zákonu o obchodních korporacích změnila strukturu a počet členů představenstva.

Na základě těchto údajů je možné s jistotou první hypotézu vyvrátit (viz Graf 7). Celých 88 % dotazovaných družstev totiž odpovědělo, že počet členů představenstva se po přijetí nových zákonů vůbec nezměnil. Pouze ve dvou družstvech došlo ke změně počtu členů. Níže se dozvíme, jaké k těmto změnám byly důvody.

Graf 7 Změny v počtu členů představenstva

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 8

Pokud ANO – tak jakým způsobem a jaké k tomu byly důvody?

- Snížení, protože to bylo zbytečně moc.
- Snížil se, protože někteří členové odstoupili z funkce kvůli zvýšené odpovědnosti.

Zemědělská družstva, která uvedla, že se počet členů jejich představenstva změnil, mi poskytly i odůvodnění. Tyto odůvodnění můžete vidět výše. U obou těchto družstev došlo ke snížení počtu, jen u jednoho to potom bylo z důvodu, který jsem předpokládala, a to byla nově zvýšená odpovědnost členů.

Otázka 9

Jaké u vás v družstvu zastávají členové představenstva profese?

• předseda	16	100 %
• zaměstnanec živočišné výroby	6	37,5 %
• řidič	5	31,3 %
• uklízečka	0	0 %
• důchodce	0	0 %
• jiné (není zaměstnancem družstva)	1	6,3 %
• agronom	11	68,8 %
• zootechnik	10	62,5 %
• mechanizátor	8	50 %
• účetní	8	50 %
• administrativní pracovník	4	25 %
• technik rostlinné výroby	3	18,8 %
• údržbář v dílně	2	12,5 %
• zaměstnanec rostlinné výroby	5	31,3 %

Členy představenstva jsou obvykle zaměstnanci družstva, ale nemusí tomu tak být, jak můžeme vidět v Grafu 8. Jedno z družstev odpovědělo, že členem představenstva není zaměstnanec družstva. Dále je zvykem, že členem je předseda družstva, a to dokonce ve všech dotazovaných družstvech. Ve více než polovině družstev jsou potom členy představenstva agronom, zootechnik, mechanizátor a účetní. Zhruba ve třetině družstev jsou v představenstvu i zaměstnanec živočišné výroby, řidič, administrativní pracovník a zaměstnanec rostlinné výroby. V některých družstvech se v představenstvu objevují i technik rostlinné výroby a údržbář v dílně.

Graf 8 Profese, které zastávají členové představenstva

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 10

Řešili jste nějakým způsobem zvýšenou odpovědnost členů představenstva? Např. pojištěním členů představenstva?

- ANO 11 (69 %)
- NE 5 (31 %)

V Grafu 9 můžeme vidět, že 69 % dotazovaných družstev využilo k zajištění členů představenstva pojištění. Pojištění odpovědnosti členů statutárních orgánů může být jeden z hlavních důvodů, proč v družstvech po přijetí nové legislativy nedošlo k žádnému drastickému snižování počtu členů. Dalších 31 % procent však zvýšenou odpovědnost vůbec neřešilo.

Graf 9 Řešení zvýšené odpovědnosti členů

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 11

Souhlasíte s novou právní úpravou, kdy se v některých situacích mohou při hlasování členské schůze zohledňovat násobky členských podílů?

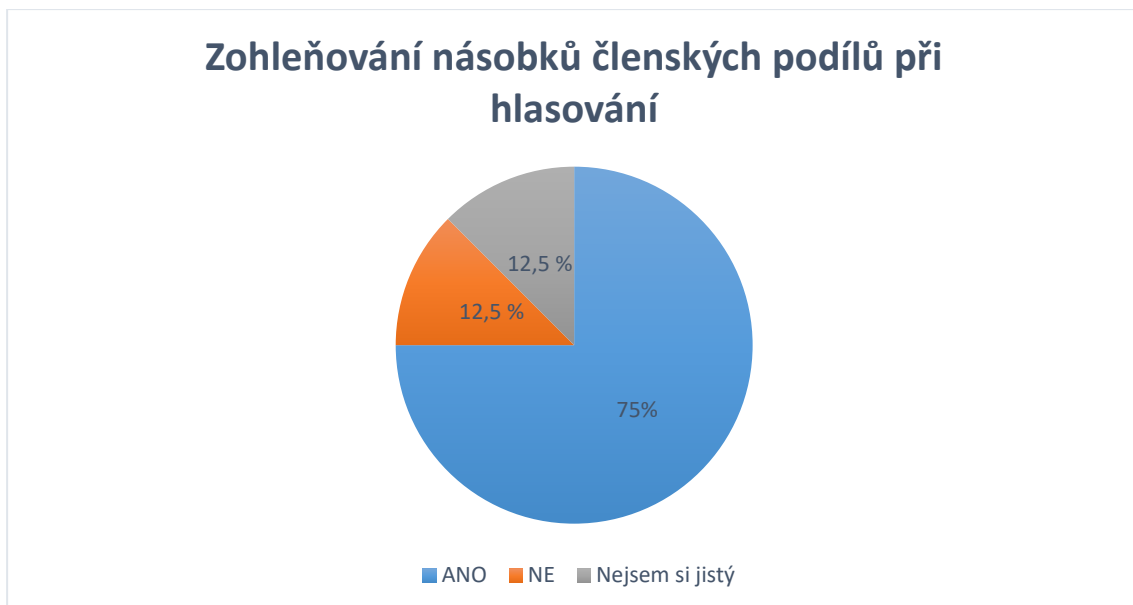
- ANO 12 (75 %)
- NE 2 (12,5 %)
- Nejsem si jistý 2 (12,5 %)

V § 650 ZOK je uvedeno, že 1 hlas má každý člen, pokud se jedná o rozhodování v těchto záležitostech:

- „schválení poskytnutí finanční asistence,
- uhrazovací povinnosti,
- zrušení družstva s likvidací,
- přeměně družstva,
- vydání dluhopisů.“

Pokud se tedy nejedná o záležitosti přímo stanovené v Zákonu o obchodních korporacích, může družstvo zohledňovat násobky členských podílů. V ostatních záležitostech je zákonem povoleno ve stanovách určit více hlasů než jeden. S tímto novým zákonem souhlasí většina družstev, tedy 75 %. Další 12,5 % dotazovaných s tímto nesouhlasí a stejný podíl dotazovaných si není jisto, jestli s tím souhlasí.

Graf 10 Zohledňování členských podílů při hlasování

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 12

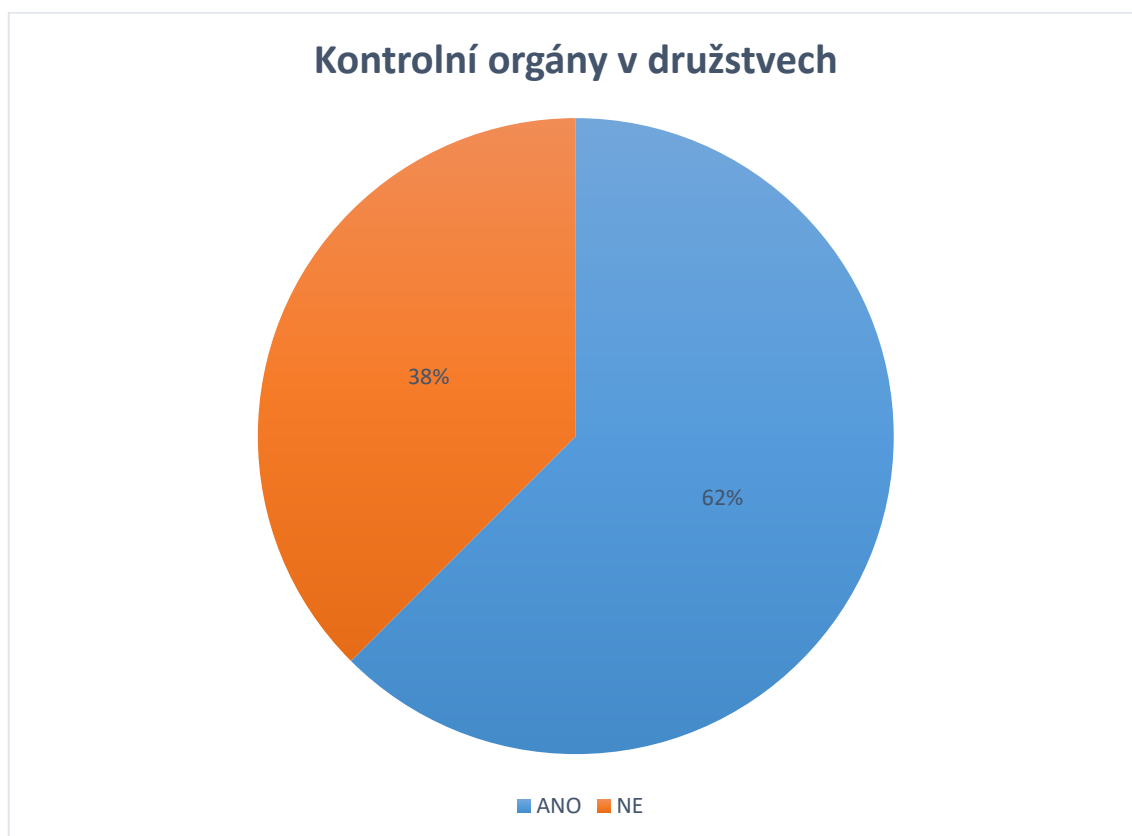
Máte zřízený kontrolní orgán?

- ANO 10 (62 %)
- NE 6 (38 %)

Kontrolní komise je obligatorním orgánem družstva. Zřízena být podle zákona nemusí jen v případě, že se jedná o malé družstvo. Potom je působnost kontrolní komise vykonávaná členskou schůzí, aby se zjednodušila organizace.

Na začátku jsme zjistili, že na můj dotazník odpovídala i družstva malá (56 %). Jak můžeme vidět v Grafu 11, tak 38 % z těchto malých družstev nemá zřízen svůj kontrolní orgán. Je zřejmé, že i některá malá družstva kontrolní komisi zřizují. Kontrolní orgán z celkového počtu dotazovaných má zřízeno celých 62 %.

Graf 11 Kontrolní orgány v družstvech

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 13

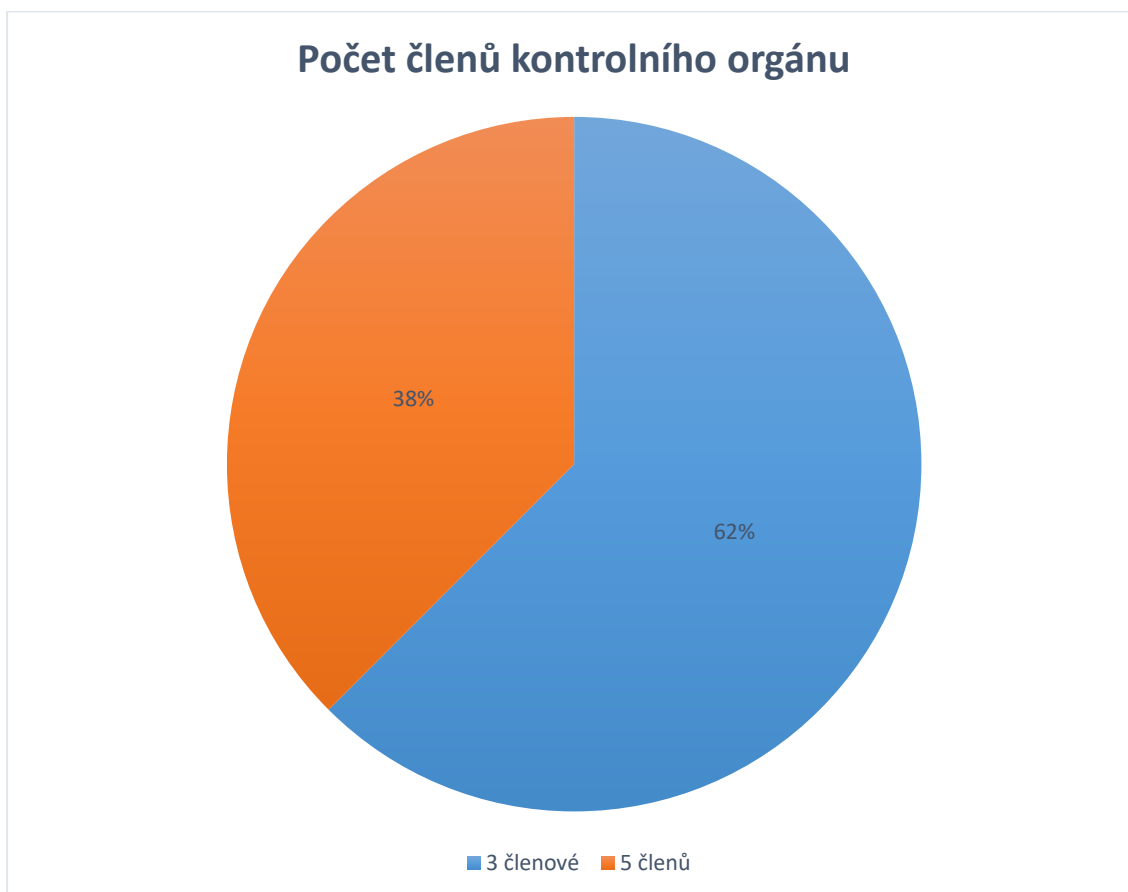
Kolik má váš kontrolní orgán členů?

- 3 členy 6 (62 %)
- 5 členů 4 (38 %)

Zde se dostáváme ke druhé hypotéze, která zní: Pokud má družstvo kontrolní orgán, počet jeho členů nepřesahuje minimální hranici, tedy 3 členy.

Tuto hypotézu můžeme potvrdit. Jak je zřejmé z Grafu 12, ve většině družstev má kontrolní komise právě tři členy a jen ve 38 % je v kontrolní komisi členů 5. Více členů už se v kontrolních komisích v zemědělských družstvech z Jihočeského kraje neobjevuje.

Graf 12 Počet členů kontrolního orgánu

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 14

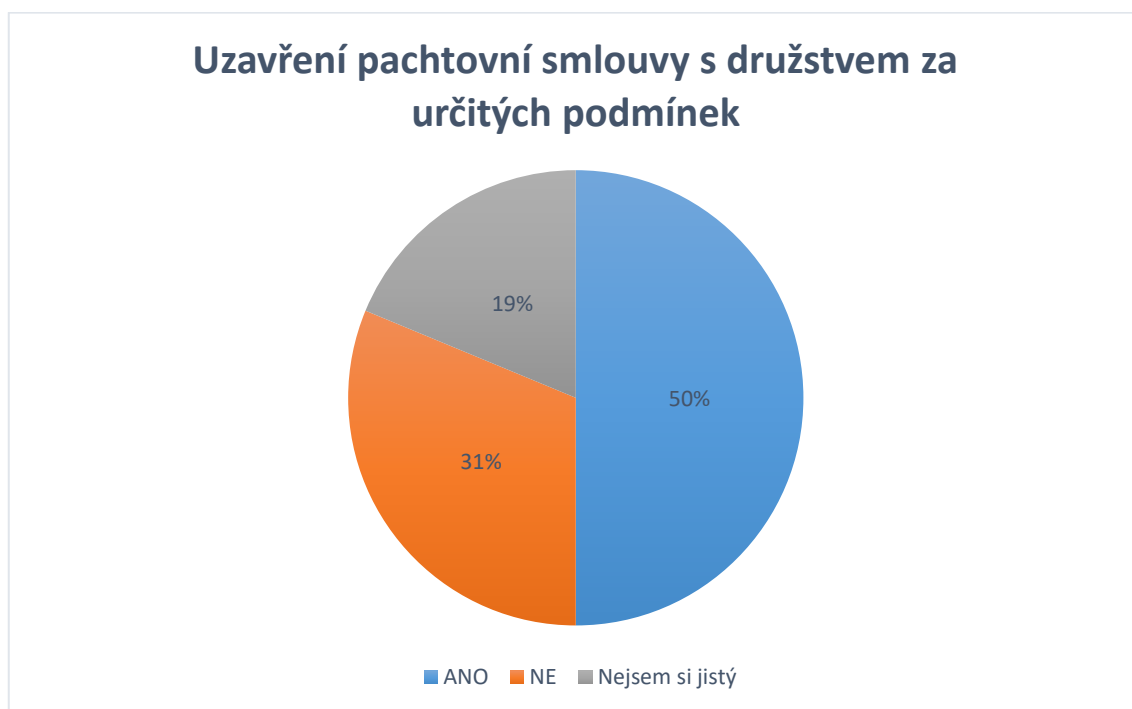
Je člen družstva povinen uzavřít s družstvem pachtovní smlouvu, pokud je výlučným vlastníkem nebo většinovým spoluvlastníkem pozemku patřícího do zemědělského půdního fondu a nachází se v katastrálním území, kde družstvo vykonává činnost v rámci svého předmětu podnikání?

- ANO 8 (50 %)
- NE 5 (31,2 %)
- Nejsem si jistý 3 (18,8 %)

Touto otázkou se dostáváme ke třetí hypotéze. Ta zní: Členové družstva jsou povinni za určitých podmínek uzavřít s družstvem pachtovní smlouvu.

U této hypotézy se podle výsledků dotazníkového šetření přikláním k jejímu potvrzení. Nelze to však s jistotou říci, jak je vidět v Grafu 13. Polovina družstev má tuto povinnost členů ve stanovách upraveno. Druhá polovina družstev to tam buď nemá, nebo si tím není jistá.

Graf 13 Uzavření pachtovní smlouvy s družstvem za určitých podmínek

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka 15

Tvoříte nedělitelný fond či jiný rezervní fond, i když už není povinný?

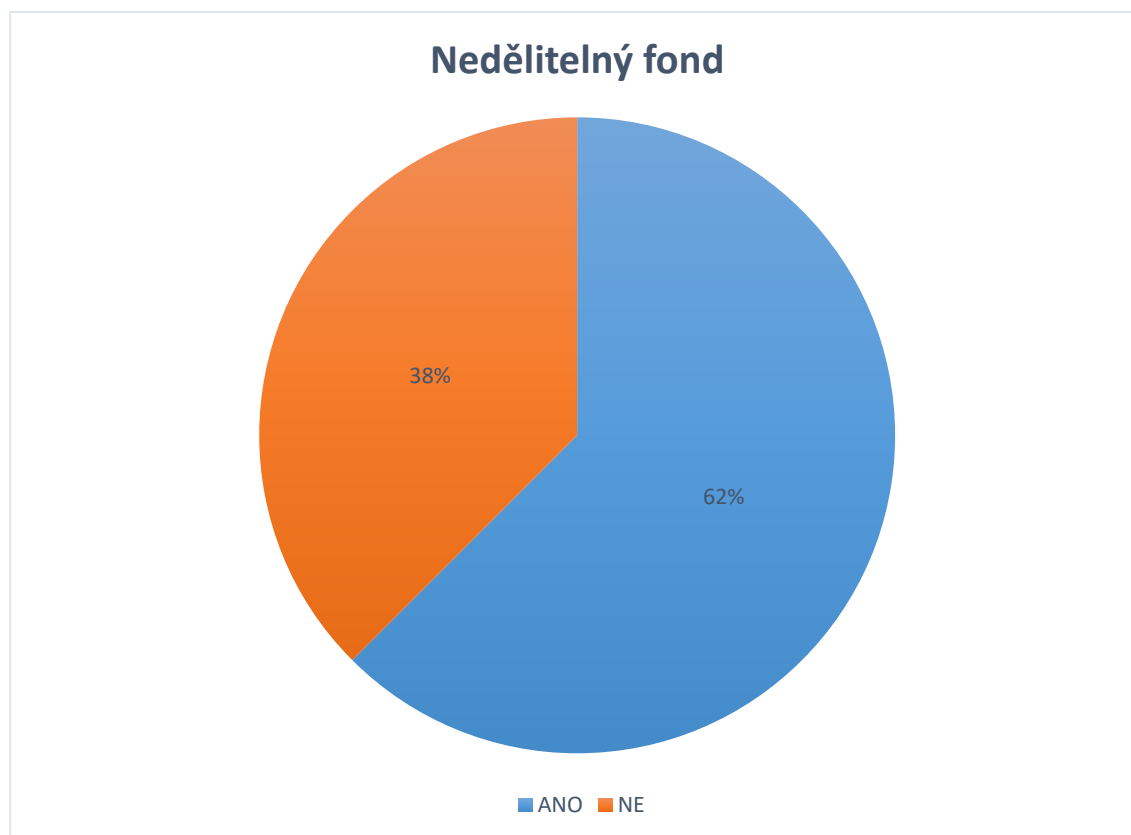
- ANO 10 (62 %)
- NE 6 (38 %)

Poslední otázkou z mého dotazníkového šetření se dostáváme také k poslední hypotéze. Její znění je: Družstva tvoří nadále nedělitelný fond či jiný rezervní fond, i když už není povinný.

Družstva nedělitelný fond tvoří do doby, než dosáhne minimálně 50 % zapisovaného základního kapitálu družstva. Po dobu trvání družstva nesmí být použit k rozdělení mezi členy.

Na základě těchto údajů, lze hypotézu potvrdit. Podle Grafu 14 přestalo nedělitelný fond, nebo jiný rezervní fond tvořit 38 % družstev. Na druhou stranu nedělitelný fond, nebo jiný rezervní fond stále tvoří celých 62 % dotazovaných družstev.

Graf 14 Nedělitelný fond

Zdroj: Vlastní zpracování

5.2 Zemědělské obchodní družstvo Vacov

Ve druhé části se výzkum mé bakalářské práce zaměřuje na konkrétní zemědělské družstvo, a to Zemědělské obchodní družstvo Vacov. Družstvo hospodaří v horské oblasti Šumavy na ploše 740 ha, z toho je 200 ha orné půdy a 540 ha luk a pastvin. Na základě informací, které mi poskytl předseda družstva Ing. Petr Holub, jsem zpracovala základní charakteristiku tohoto družstva. Dále jsem porovnávala staré a nové stanovy družstva, abych určila, jaké změny v nich byly provedeny po přijetí NOZ a ZOK.

5.2.1 Základní údaje

Název podniku: Zemědělské obchodní družstvo Vacov (ZOD Vacov)
Miřetice 36
384 86 VACOV

Podnik je v soukromém vlastnictví a celkový počet členů družstva je 81. Do obchodního rejstříku jsou zapsáni od 15. června 1989 (viz příloha č. 2).

V podniku je 30 zaměstnanců – předseda (1), hlavní účetní (1), druhá účetní (1), administrativní pracovník (1), zootechnik (1), mechanizátor (1), technik rostlinné výroby (1), údržbář v dílně (1), zaměstnanci rostlinné výroby (10), zaměstnanci živočišné výroby (12).

Pracovní doba:

- Pro ekonomický úsek, rostlinnou výrobu, dílnu:

7:00 – 16:00 (PO – PÁ)

Přestávka 11:00 – 12:00

- Pro živočišnou výrobu:

Dvousměnný provoz, kdy první směna o víkendu převezme i směnu odpolední. Další týden se směny vymění.

Ranní 4:00 – 10:00 (celý týden, navíc o víkendu i odpolední směna)

Odpolední 14:00 – 20:00 (PO - PÁ)

5.2.2 Předmět podnikání

Předmět podnikání družstva je:

- Zemědělství a lesnictví, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských a lesních výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje
- Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 – 3 živnostenského zákona
- Silniční motorová doprava nákladní – vnitrostátní
- Zednictví
- Opravy silničních vozidel
- Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů

Graf 15 Tržby za výrobky a služby za rok 2016

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší tržby v ZOD Vacov jsou v roce 2016 jasně za mléko. Přesahují částku 11 a půl milionu Kč (viz graf 15) a tvoří skoro $\frac{3}{4}$ z celkových výnosů za výrobky a služby. Další tržby družstva za jatečná zvířata, zástavový skot, služby jsou na srovnatelné úrovni.

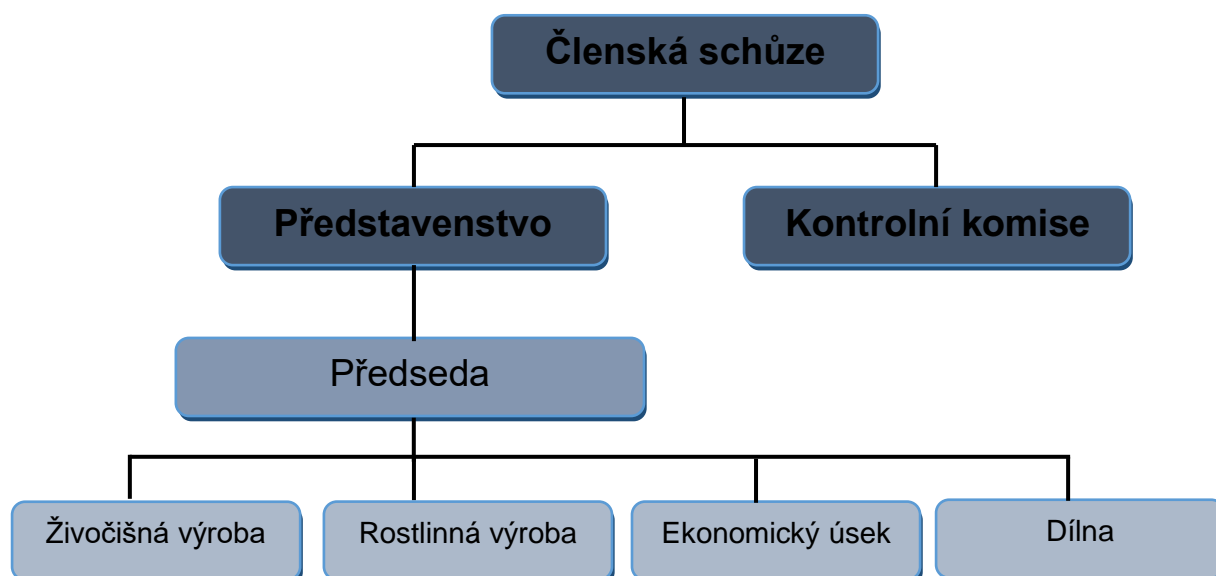
Nejméně pak družstvo vydělává na prodeji obilovin. Je to způsobeno tím, že družstvo pěstuje obiloviny primárně jako krmivo pro zvířata.

Jejich odběratelé jsou vesměs z České republiky i z Německa. Je jich nespočet a pořadí se mění. Obecně mezi zákazníky patří mlékařská družstva, jatka, zemědělské podniky i fyzické osoby. Hlavní odběratelé jsou pak MHD Jih mlékařské a hospodářské družstvo Tábor, obec Vacov, Rataj Jan, Statek Nový Svět, ZZN Strakonice, Prima Prachatice, Pekárna Vacov.

5.2.3 Organizační struktura družstva

Organizační struktura družstva:

Schéma 1 Organizační struktura

Zdroj: Vlastní zpracování

Členská schůze je nejvyšším orgánem družstva a zodpovídá se jí jak představenstvo, tak kontrolní komise. V čele podniku stojí předseda představenstva, který pracuje na základě smlouvy o výkonu funkce. Zastává funkci agronoma a řídí běžnou činnost družstva. Řídí 4 útvary – rostlinnou výrobu, živočišnou výrobu, ekonomický úsek a dílnu. Předseda organizuje jednání představenstva.

Členská schůze je nejvyšším orgánem družstva a je tvořena všemi členy družstva. Jako většina družstev také souhlasí se zohledňováním členských podílů při hlasování na členské schůzi. To se netýká záležitostí stanovených v zákoně, kdy má každý člen

k dispozici hlas jeden. V tomto družstvu je základní členský vklad stanoven na 10 000,- Kč, za každé další splnění vkladové povinnosti má člen 1 hlas.

Představenstvo má 5 členů s funkčním obdobím na 5 let. Předseda představenstva je Ing. Petr Holub, místopředsedou byl zvolen mechanizátor Karel Had. Mezi členy představenstva patří účetní, řidič a člen družstva, který není zaměstnancem tohoto družstva. Jedná se o majitele místní pekárny. Po přijetí nové legislativy nedošlo v představenstvu k žádným změnám. Jako většina družstev zvýšenou odpovědnost členů představenstva vyřešili pojištěním odpovědnosti.

Kontrolní komise se skládá ze tří členů. Předsedkyní kontrolní komise je mzdová účetní Marta Smilová. Místopředsedkyní je důchodkyně Marie Maršálková, která byla dříve v družstvu zaměstnána jako technik rostlinné výroby. Poslední člen kontrolní komise je zaměstnanec rostlinné výroby – řidič, Karel Had ml.

5.2.4 Porovnání starých a nových stanov družstva

Nové znění stanov schválené 30. dubna 2014 je rozsáhlejší než staré znění stanov. V první části stanov je na první pohled jasné, že proběhly změny, týkající se předmětu podnikání. Z předmětu podnikání bylo vyjmuto např.: provozování čerpacích stanic s pohonnými hmotami, pronájem a půjčování věcí movitých, provádění staveb, jejich změn a odstraňování atd.

Rozsáhleji a podrobněji jsou pak v novém znění stanov popsány orgány družstva. Zejména ustanovení týkající se členské schůze se rozšířily a je zde podrobněji popsána účast na členské schůzi, svolávání členské schůze, rozhodování a působnost členské schůze. Je zde také podrobněji popsán průběh dílčí členské schůze a zápis o průběhu členské schůze.

Ve stanovách se nově objevilo ustanovení o rozhodování per rollam, kdy se členská schůze může rozhodovat pomocí tohoto nového způsobu, jestliže rozhodnutí členské schůze nemusí být osvědčeno notářským zápisem. Další nové ustanovení, které se ve stanovách objevilo se týká obchodního závodu.

Z rozhovoru s předsedou družstva jsem se dozvěděla dále tyto informace. Dle nové legislativy družstva musely zřídit informační desku, kde jsou členům zpřístupněny údaje

týkající se činnosti družstva určené zákonem, stanovami i rozhodnutím orgánů družstva. Informační deska je též zpřístupněna na internetových stránkách: www.zodvacov.cz.

Ve stanovách je taky jsou také upraveny fondy družstva. Družstvo má zřízen nedělitelný fond, ale již do něj dále nepřispívá. Dále má zřízený rezervní fond, do kterého podle nového zákona musí přispívat nejméně 50 % z čistého zisku. Tento rezervní fond družstvo používá na úhradu případné ztráty. Pokud tak členská schůze rozhodne a určí podmínky použití fondu sociálních potřeb, může družstvo ze svého zisku tvořit i fond sociálních potřeb.

6 Zhodnocení

Cílem tohoto výzkumu bylo porovnat stanovы zemědělských družstev z Jihočeského kraje obecně a také z hlediska změn, které způsobilo přijetí Nového občanského zákoníku a Zákona o obchodních korporacích. Dále také jak se družstva vypořádala s legislativní změnou v oblasti rozhodování členů představenstva, a to s jejich zvýšenou odpovědností.

V první části dotazníku jsem zjistila, že zemědělská družstva z Jihočeského kraje se nejvíce zakládala v letech 1990–1999. S největší pravděpodobností je to způsobené tím, že po revoluci v roce 1989 procházela bývalá jednotná zemědělská družstva („dále jen JZD“) transformací a měnila svou formu podnikání. V následujících letech se projevil klesající trend, tedy zakládaných družstev ubývalo. Dále z výsledků vyplynulo, že více než polovina těchto družstev jsou družstva malá, tedy mají méně členů než 50. Je jistým pravidlem, že družstva mají méně zaměstnanců než členů. Zemědělská družstva se zabývají jak živočišnou výrobou, tak výrobou rostlinnou. Rostlinná výroba se tím stává efektivní jako zdroj veškerých krmiv pro výrobu živočišnou.

Počet členů představenstva by měl být vždy lichý. Kdyby tomu tak nebylo, mohlo by docházet při hlasování o důležitých záležitostech k patovým situacím. Zemědělská družstva si stanovují počet členů představenstva od 3 členů do 9 většinou na čtyřroční funkční období.

Předpokládala jsem, že nově zvýšená odpovědnost přinutí družstva změnit počet i strukturu členů představenstva. K tomu ale nedošlo a je to velice znepokojující zjištění, protože to znamená, že v této oblasti nemá nová legislativa očekávaný efekt. Nekompetentní členové (údržbář v dílně, zaměstnanec živočišné nebo rostlinné výroby atd.), kteří se do představenstva dostávají, měli být donuceni na své funkce rezignovat. Družstva to vyřešila tím, že nechala pro členy představenstva sjednat pojištění odpovědnosti členů statutárních orgánů. V případě že nějaké rozhodnutí nekompetentního člena způsobí škody družstvu nebo třetím osobám, které by měl uhradit, je krytý tímto pojištěním. Pro družstva to znamená jen nárůst nákladů.

Na členské schůzi mají právo hlasovat všichni členové družstva. V zákonu jsou zmíněné situace, kdy má každý člen jeden hlas. V ostatních situacích zákon povoluje zohledňovat násobky členských podílů, pokud je to uvedeno ve stanovách družstva. S tímto počinem většina družstev souhlasí.

Ze získaných dat vyplývá, že všechna zemědělská družstva nemají zřízen kontrolní orgán, i přestože je obligatorní. Jak je výše uvedeno, více než polovina družstev jsou družstva malá, která mají ze zákona povolenu výjimku a kontrolní orgán zřizovat nemusí. Pokud družstvo má kontrolní orgán zřízený má, většinou je jeho počet členů na minimální hranici, tedy má 3 členy. Z toho vyplývá, že vyšší počet členů v této oblasti není potřeba a byl jen dalším výdajem navíc. Toto však není pravidlem, kontrolní orgán může mít i členů více.

Člen družstva je povinen uzavřít s družstvem pachtovní smlouvu, pokud je výlučným vlastníkem nebo většinovým spoluvlastníkem pozemku patřícího do zemědělského půdního fondu a nachází se v katastrálním území, kde družstvo vykonává činnost v rámci svého předmětu podnikání. Ve stanovách zemědělských družstev se toto ustanovení objevuje a členové jsou pak povinni své pozemky, pokud se nacházejí na daném území, propachtovat družstvu. Tímto se naplňuje jeden ze základních principů družstva, tedy kolektivismus.

Podle nové legislativy již nedělitelný fond není povinný, jako tomu bývalo dříve. Zemědělská družstva ale nadále tvoří nedělitelný fond, nebo jiný rezervní fond, přestože již ze zákona není povinný. Na tento počín lze nahlížet jako na zodpovědný přístup ze strany družstev. Dále si tvoří rezervní fondy pro případ mimořádných výdajů nebo krytí ztráty. Přesný účel využití těchto rezervních fondů si družstva samy určují ve stanovách družstva.

Ve druhé části výzkumu jsem představila Zemědělské obchodní družstvo Vacov. Z jejich stanov a údajů, které mi byly poskytnuty, jsem pak popsala organizační strukturu tohoto konkrétního družstva. Dále také jak se družstvo postavilo k legislativním změnám, jak se s nimi vypořádali a jaké změny se promítly do stanov po přijetí nové legislativy.

7 Závěr

V rámci své bakalářské práce jsem se zabývala fenoménem družstevnictví. Zmapovala jsem jeho historický vývoj od jeho vzniku v první polovině 19. století ve Velké Británii, přes jeho vývoj na našem území až po současnost.

Charakterizovala jsem družstvo a jeho základní principy. Obzvláště jsem se zaměřila na jednu z esenciálních složek družstva, a to jeho organizační strukturu. Dále také na změny, které v této oblasti přineslo přijetí nového občanského zákoníku a zákonu o obchodních korporacích, a jak se s těmito změnami zemědělská družstva vypořádala.

Nejvíce zemědělských družstev se zakládalo v 90. letech 20. století, což bylo způsobeno transformací bývalých JZD po revoluci. V následujících letech stále zakládaných družstev v Jihočeském kraji ubývá.

Nově zvýšená odpovědnost měla družstva přinutit ke změně struktury a počtu členů statutárního orgánu. Mělo se tím zajistit, aby nekompetentní členové na své funkce rezignovali a již se do představenstva nedostávali. Ve většině družstev však k žádným změnám nedošlo. Postavila se k tomu tak, že pro členy představenstva nechala sjednat pojištění odpovědnosti členů statutárních orgánů. Pokud tedy nějaké rozhodnutí nekompetentního člena způsobí škody, které by měl uhradit, je krytý tímto pojištěním. Pro družstva to znamená jen nárůst nákladů. Toto nové ustanovení tedy nepřineslo očekávaný efekt.

Družstva si zřizují kontrolní orgán s minimálním počtem členů, tedy se třemi. Vyšší počet členů podle výzkumu není potřeba a byl by jen zbytečným nákladem navíc. To kontrolní komisi neubírá na své důležitosti, ale vzhledem k počtu členů, která družstva v Jihočeském kraji mají, je tedy tříčlenná komise dostačující.

Ve stanovách zemědělských družstev se objevuje ustanovení, které dává členům družstva povinnost propachtovat družstvu zemědělské pozemky, jejichž jsou vlastníky, nebo většinovými spoluvlastníky a nacházejí se v daném katastrálním území, kde družstvo provozuje svou podnikatelskou činnost. Tímto se naplňuje jeden ze základních principů družstva, tedy kolektivismus.

Podle nové legislativy již nedělitelný fond není povinný, jako tomu bývalo dříve. Družstva měla tedy možnost fond rozpustit a peníze si rozdělit nebo investovat. Další možností bylo si již vytvořený fond ponechat a dále do něj připívat. Jako další možnost

se nabízelo si již vytvořený nedělitelný fond ponechat a nadále do něj nepřispívat. Z výzkumu vyšlo najevo, že většina zemědělských družstev tento nedělitelný fond, nebo jiný rezervní fond nadále tvoří. Na tento počín lze nahlížet jako na zodpovědný přístup ze strany družstev pro případ mimořádných výdajů nebo krytí ztráty.

8 Summary

The cooperative is a community of an unclosed number of persons that is established for the purpose of mutual support among its members or third parties, or for business purposes. The cooperative is now regulated in the New Civil Code and the Business Corporations Act, which came into force on January 1, 2014.

The New Civil Code and the Business Corporations Act have brought many changes in this section. The aim of work is to highlight them. Furthermore, the introduction of social cooperatives and housing cooperatives, especially their governing bodies. The bodies of cooperative include assembly, board and control committee. Next to these, every cooperative may establish optional bodies.

The basis for practical research is the study of scientific literature and relevant legislation. The research work focuses on the comparison of the Code of rules of selected agricultural cooperatives from the South Bohemia region using a questionnaire.

The main points of practical research and his results are next, the cooperatives still constitute an indivisible fund or other reserve fund for case of extraordinary expenses or for cover the loss. The new increased responsibility didn't force the cooperatives to change number or structure of members of the board because they solved that with the professional liability insurance.

Key words: Cooperative, assembly, board and control committee

9 Seznam literatury

Zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*

Zákon č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*

Zákon č. 513/1991 Sb., *obchodní zákoník*

Česká družstevní asociace ČR. *Družstevní asociace České republiky*. Dostupné z: <http://www.dacr.cz/>.

Dvořák, T. (2006). *Družstevní právo* (3rd ed.). Praha: C. H. Beck.

eAGRI Zemědělství. *Živočišné komodity*. Dostupné z: <http://eagri.cz/>.

Eliáš, K. (2012). *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit.

Helešic, F. (2003). *Příručka pro družstevníky*. (1st ed.). Praha: Družstevní asociace České republiky.

Helešic, F. (2009). *Základy teorie evropského a českého družstevního práva*. Praha: C. H. Beck.

Pelikánová, I. & Černá S. (2006). *Obchodní právo*. Praha: ASPI.

Poslanecká sněmovna parlamentu ČR. *Poslanecká sněmovna parlamentu České Republiky*. Dostupné z: <http://www.psp.cz/>.

Římalová, O., & Holejšovský, J. (2004). *Družstva* (2nd ed.). Praha: C. H. Beck.

Štenglová, I. a kol. (2013). *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. Praha: C. H. Beck.

Zemědělský svaz České republiky. *Zemědělský svaz České republiky*. Dostupné z: <http://www.zscr.cz/>.

10 Seznam grafů

Graf 1 Rok založení jednotlivých družstev	23
Graf 2 Počet členů družstva	24
Graf 3 Počet zaměstnanců družstva.....	25
Graf 4 Předmět podnikání.....	27
Graf 5 Počet členů představenstva.....	28
Graf 6 Délka funkčního období členů představenstva	29
Graf 7 Změny v počtu členů představenstva	30
Graf 8 Profese, které zastávají členové představenstva.....	32
Graf 9 Řešení zvýšené odpovědnosti členů	33
Graf 10 Zohledňování členských podílů při hlasování	34
Graf 11 Kontrolní orgány v družstvech	35
Graf 12 Počet členů kontrolního orgánu	36
Graf 13 Uzavření pachtovní smlouvy s družstvem za určitých podmínek.....	37
Graf 14 Nedělitelný fond	38
Graf 15 Tržby za výrobky a služby za rok 2016.....	40

11 Seznam schémat

Schéma 1 Organizační struktura.....	41
-------------------------------------	----

12 Seznam příloh

Příloha 1 Dotazník

Příloha 2 Stanovy ZOD Vacov

Orgány družstva

Dobrý den,

jmenuji se Šárka Šochmanová jsem studentkou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Provádím výzkum ke své bakalářské práci na téma Orgány družstva, ve které se zaměřuji na analýzu stanov zemědělských družstev. Dále se také zaměřuji na změny, které v této oblasti přišly po přijetí Nového občanského zákoníku (NOZ) a Zákonu o obchodních korporacích (ZOK). Budu Vám velice vděčná, pokud věnujete několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku. Tento dotazník je anonymní a jeho výsledky budou použity pouze pro studijní účely.

The image shows a survey form with three questions, each with five radio button options. The questions are:

- 1** Kdy jste byli jako družstvo založeni?
do roku 1989
v roce 1989
v letech 1990 - 1999
v letech 2000 - 2009
v letech 2010 - 2016
- 2** Kolik máte členů družstva?
3 - 10
11 - 50
51 - 250
251 a více
- 3** Kolik máte zaměstnanců?
3 - 10
11 - 50
51 - 250
251 a více

4

Jaký je váš předmět podnikání?

Napište větu

Zbývá 250 znaků

5

Kolik členů má představenstvo?

- 3
- 5
- 7
- 9

6

Jaká je délka funkčního období členů představenstva?

- 3 roky
- 4 roky
- 5 let

7

Změnil se počet členů představenstva ve vašem družstvu po přijetí NOZ a ZOK?

- ANO
- NE

8

Pokud jste na předchozí otázku odpověděli ANO - tak jakým způsobem se počet členů změnil a jaké k tomu byly důvody?

Napište větu

Zbývá 250 znaků

9

Jaké u vás v družstvu zastávají členové představenstva profese?

- předseda
- agronom
- zootechnik
- mechanizátor
- účetní
- administrativní pracovník
- technik rostlinné výroby
- údržbař v dílně
- zaměstnanec rostlinné výroby
- zaměstnanec živočišné výroby
- řidič
- uklízečka
- důchodce
- jiné

Napište odpověď

Zbyva 100 znaků

10

Řešili jste nějakým způsobem zvýšenou odpovědnost členů představenstva? Např. pojištěním členů?

- ANO
- NE

11

Souhlasíte s novou právní úpravou, kdy se v některých situacích při hlasování mohou zohledňovat násobky členských podílů?

- ANO
- NE
- Nevím

12

Máte zřízený kontrolní orgán?

ANO

NE

13

Pokud jste na předchozí otázku odpověděli ANO - kolik má váš kontrolní orgán členů?

3

5

14

Je člen družstva povinen uzavřít s družstvem pachtovní smlouvu, pokud je výlučným vlastníkem nebo většinovým spoluvlastníkem pozemku patřícího do zemědělského půdního fondu a nachází se v katastrálním území, kde družstvo vykonává činnost v rámci svého předmětu podnikání?

ANO

NE

Nevím

15

Tvoříte nedělitelný fond či jiný rezervní fond, i když už není povinný?

ANO

NE

Nevím

ODESLAT DOTAZNÍK ↘

Vytvořte si vlastní [dotazník](#) zdarma ✓ Survo Vám pomůže

STANOVY DRUŽSTVA

I. Základní ustanovení

1. Obchodní firma družstva je: **Zemědělské obchodní družstvo Vacov**
Sídlo: **Miřetice 36, 384 86 Vacov, IČ 00113085**
2. Předmětem podnikání družstva je:
 - a) Zemědělství a lesnictví, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských a lesních výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje,
 - b) Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona,
 - c) Zednictví,
 - d) Opravy silničních vozidel,
 - e) Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů,
 - f) Silniční motorová doprava nákladní – vnitrostátní.
3. Družstvo je společenstvím neuzavřeného počtu osob založeným za účelem podnikání. Družstvo je obchodní korporací podle zákona o obchodních korporacích.
4. Výše základního členského vkladu, kterým se každý člen podílí na základním kapitálu družstva, činí 10.000 Kč. Člen se za podmínek podle těchto stanov může podílet na základním kapitálu družstva současně i jedním nebo více dalšími členskými vklady. Členský vklad je tvořen součtem základního členského vkladu a všech dalších členských vkladů.
5. Členem družstva se může stát jen fyzická osoba starší 18 let.
6. Podmínkou vzniku členství v družstvu je splnění vkladové povinnosti k základnímu členskému vkladu.
7. Družstevní podíl představuje práva a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu a lze jej nabýt za podmínek podle zákona a těchto stanov přijetím za člena družstva. Družstevní podíl nemůže být ve spoluvlastnictví více osob.
8. Statutárním orgánem družstva je představenstvo.
9. Družstvo zastupuje předseda představenstva nebo místopředseda představenstva.
Při podepisování za družstvo připojí k obchodní firmě družstva svůj podpis spolu s údajem o své funkci dva členové představenstva, z nichž jeden musí být předseda nebo místopředseda.
10. Družstvo zřídilo ve svém sídle informační desku. Družstvo zpřístupňuje členům prostřednictvím informační desky údaje týkající se jeho činnosti určené zákonem, těmito stanovami anebo rozhodnutím orgánu družstva. Včasné a řádné uvádění těchto údajů na informační desce je povinností členů představenstva, kterou jsou členové představenstva povinni plnit společně a nerozdílně. Informační deska je zpřístupněna též prostřednictvím internetových stránek:
www.zodvacov.cz

II. Členský vklad

1. Vkladovou povinnost k základnímu členskému vkladu lze převzít písemným prohlášením doručeným družstvu nejpozději s přihláškou uchazeče o členství.
2. Vkladová povinnost k základnímu členskému vkladu musí být splněna splacením v penězích na účet družstva vedený bankou anebo hotově do pokladny družstva nejpozději do 15 dnů ode dne jejího převzetí. Jestliže uchazečí o členství do 2 měsíců ode dne, kdy splnil vkladovou povinnost k základnímu členskému vkladu, členství v družstvu nevznikne, je družstvo povinno mu vrátit vše, co na její splnění splatil.
3. Základní členský vklad může být rozhodnutím členské schůze poměrně zvýšen všem členům z vlastních zdrojů družstva za podmínek a v rozsahu podle zákona.
4. Členu nelze uložit povinnost k doplatku za účelem zvýšení základního členského vkladu doplatky členů. Dojde-li ke změně stanov, kterou se zvýšení základního členského vkladu doplatky členů umožní, musí mezi přijetím rozhodnutí o této změně stanov a přijetím rozhodnutí o zvýšení základního členského vkladu doplatky členů uplynout lhůta alespoň 90 dnů.
5. Základní členský vklad nelze za trvání členství vracet; to neplatí, jestliže postupem určeným zákonem došlo podle rozhodnutí členské schůze ke snížení základního členského vkladu. Část, o kterou byl základní členský vklad snížen, vrátí družstvo každému členu, jehož členství ke dni zápisu snížení základního členského vkladu do obchodního rejstříku trvalo, do 1 měsíce ode dne tohoto zápisu.
6. Základní členský vklad lze podle rozhodnutí členské schůze snížit také za účelem úhrady ztráty. Základní členský vklad se každému členu družstva sníží ke dni zápisu snížení základního členského vkladu do obchodního rejstříku.
7. O převzetí povinnosti k dalšímu členskému vkladu uzavře družstvo s uchazečem o členství anebo se členem písemnou smlouvu. Vkladová povinnost k dalšímu členskému vkladu vznikne uchazečí o členství dnem vzniku jeho členství v družstvu. Členu vzniká tato povinnost uzavřením smlouvy. Členská schůze smlouvu o dalším členském vkladu neschvaluje.
8. Smlouva o převzetí vkladové povinnosti k dalšímu členskému vkladu musí obsahovat údaje o výši tohoto vkladu, lhůtě a způsobu splnění vkladové povinnosti. Vkladovou povinnost k dalšímu členskému vkladu lze splnit jen splacením v penězích.

III. Členství v družstvu

1. Členství v družstvu vzniká jen při splnění všech podmínek stanovených zákonem a těmito stanovami.
2. Přijetím za člena vzniká členství v družstvu uchazečí o členství, který podal přihlášku, dnem rozhodnutí představenstva o přijetí za člena nebo pozdějším dnem uvedeným v tomto rozhodnutí ve shodě s přihláškou.

3. Příhláška uchazeče o členství i rozhodnutí družstva o přijetí do družstva musí mít písemnou formu a musí obsahovat obchodní firmu družstva, jméno a bydliště uchazeče o členství. Součástí přihlášky musí být písemné prohlášení o převzetí vkladové povinnosti k základnímu členskému vkladu. V rozhodnutí o přijetí do družstva, musí být vedle údaje o dni vzniku členství vymezen družstevní podíl člena podle těchto stanov, a to výši převzaté a splněné vkladové povinnosti k základnímu členskému vkladu, popřípadě též výši převzaté vkladové povinnosti k dalšímu členskému vkladu.
4. Při převodu družstevního podílu vzniká nabyvateli družstevního podílu členství v družstvu dnem, kdy byla družstvu doručena účinná smlouva o převodu družstevního podílu nebo písemné prohlášení převodce a nabyvatele o uzavření takové smlouvy, anebo pozdějším dnem určeným ve smlouvě o převodu družstevního podílu, následujícím po doručení této smlouvy nebo prohlášení převodce a nabyvatele o ní družstvu.
5. Při přechodu družstevního podílu vzniká dědici družstevního podílu členství v družstvu dnem, kdy byl udělen souhlas představenstva se žádostí dědice o členství.
6. Družstvo vede seznam členů, do kterého se zapisují (dále jen „zapisované skutečnosti“)
 - a) jméno, příjmení a bydliště člena, jakož i adresa určená členem pro doručování,
 - b) den a způsob vzniku a zániku členství v družstvu,
 - c) výše členského vkladu a rozsah splnění vkladové povinnosti k základnímu členskému vkladu a k případným dalším členským vkladům.
7. Člen je povinen bez zbytečného odkladu oznámit a na žádost družstva doložit každou v seznamu členů zapisovanou skutečnost i její změnu. Družstvo provede v seznamu členů zápis zapisované skutečnosti bez zbytečného odkladu poté, kdy se o této skutečnosti dozví; to platí také o zápisu změny takové skutečnosti.
8. Údaje zapsané v seznamu členů družstva může družstvo používat pouze pro své potřeby ve vztahu ke členům družstva. Za jiným účelem mohou být tyto údaje použity jen se souhlasem členů, kterých se týkají. Člen má právo do seznamu nahlížet a žádat bezplatné vydání potvrzení o svém členství a obsahu svého zápisu v seznamu členů.
9. Zapisované skutečnosti týkající se osob, které přestaly být členy družstva, vede družstvo v oddělené části seznamu členů, která je přístupná pouze členům představenstva. Členové představenstva umožní nahlížet do této části seznamu členů jen bývalému členovi, jehož se zápis týká, a jeho právnímu nástupci.
10. Údaje zapsané v seznamu členů lze v případech neuvedených v předchozích ustanoveních těchto stanov zpřístupnit jen za podmínek podle zákona.

IV. Práva a povinnosti člena

1. Člen má v souladu se zákonem a stanovami právo
 - a) volit a být volen do orgánů družstva,
 - b) účastnit se řízení a rozhodování v družstvu,
 - c) podílet se na zisku družstva,
 - d) podílet se na výhodách poskytovaných družstvem,
 - e) na vypořádací podíl při zániku svého členství za trvání družstva,
 - f) na podíl na likvidačním zůstatku při zrušení družstva s likvidací.

2. Člen je povinen
 - a) dodržovat stanovy, plnit usnesení orgánů družstva,
 - b) dodržovat rozhodnutí orgánů družstva přijatá v souladu se zákonem a těmito stanovami,
 - c) přispět na úhradu ztráty družstva za podmínek podle zákona o obchodních korporacích a těchto stanov,
 - d) složit členský vklad ve stanovené výši,
 - e) člen družstva, pokud je výlučným vlastníkem nebo většinovým spoluvlastníkem pozemku patřícího do zemědělského půdního fondu nebo pozemku zastavěného stavbou ve vlastnictví družstva včetně manipulační plochy související s takovou stavbou, přičemž pozemek se nachází v katastrálním území, kde družstvo vykonává činnost v rámci svého předmětu podnikání, je povinen na výzvu družstva uzavřít s družstvem pachtovní nebo nájemní smlouvu na takový pozemek za pachtovné nebo nájemné ve výši v místě a čase obvyklé. Pacht nebo nájem bude sjednán na dobu neurčitou s pětiletou výpovědní lhůtou, a to ke dni 1.10. běžného roku. Po dobu trvání členství v družstvu nesmí člen smlouvu vypovědět. Člen je povinen souhlasit se zápisem pachtovního práva do veřejného seznamu. Rozhodne-li se člen pozemek prodat, je povinen jej písemně nabídnout nejprve družstvu za kupní cenu v místě a čase obvyklou, které má lhůtu 6 měsíců od doručení písemné nabídky na zaplacení kupní ceny,
 - f) účastnit se na členské schůzi (řádné, mimořádné, náhradní). Nemůže – li se zúčastnit, pak je povinen oznámit to písemně představenstvu s uvedením řádného důvodu své absence, nejpozději 3 dny před konáním členské schůze.
3. Člen má právo na podíl na zisku družstva určeném členskou schůzí k rozdělení mezi členy na základě řádné nebo mimořádné účetní závěrky, kterou členská schůze schválila, jestliže jeho členství trvalo k poslednímu dni účetního období, za které byla tato závěrka sestavena. U člena, jehož členství trvalo jen po část tohoto účetního období, se podíl na zisku poměrně krátí.
4. Podíl člena na zisku se stanoví podle poměru, v jakém se člen podílí svou splněnou vkladovou povinností na splaceném základním kapitálu družstva k poslednímu dni účetního období, za které se zisk rozděluje.
5. Podíl člena na zisku je splatný do 3 měsíců ode dne, kdy členská schůze určila zisk, který má být rozdělen mezi členy.
6. Vypořádací podíl se určí poměrem splněné vkladové povinnosti člena, kterému v daném účetním období zaniklo členství, k členskému vkladu vůči souhrnu splněných vkladových povinností všech členů k členským vkladům k poslednímu dni tohoto účetního období. Při výpočtu vypořádacího podílu se uvedený poměr násobí výší vlastního kapitálu družstva po odečtení celého rezervního fondu a celého nedělitelného fondu, zjištěných z účetní závěrky sestavené k poslednímu dni účetního období, v němž členství zaniklo. Zanikne-li členství do 30. června daného účetního období, neurčí se vypořádací podíl z vlastního kapitálu družstva k poslednímu dni předcházejícího účetního období, i kdyby takto zjištěný vypořádací podíl byl vyšší.

7. Nedojde-li k jiné dohodě, je vypořádací podíl splatný uplynutím dvou let ode dne zániku členství. To platí i jde-li o vypořádací podíl člena, jehož členství zaniklo vyloučením, avšak v případě, že vyloučený člen podal návrh soudu na prohlášení rozhodnutí o vyloučení za neplatné, běží dvouletá lhůta pro vyplacení vypořádacího podílu od nabytí právní moci rozhodnutí soudu, kterým bylo řízení ve věci určení neplatnosti rozhodnutí o vyloučení ukončeno.
8. Likvidační zůstatek se rozdělí mezi členy družstva v poměru podle výše jimi splněných vkladových povinností.

V. Družstevní podíl

1. Člen může převést družstevní podíl na jiného člena.
2. Člen může převést družstevní podíl na fyzickou osobu, která není členem družstva a je starší 18 let.
3. Převod družstevního podílu je vždy podmíněn předchozím souhlasem představenstva. Souhlas představenstva s převodem družstevního podílu nelze změnit ani odvolat.
4. Právní účinky převodu družstevního podílu nastávají vůči družstvu dnem doručení účinné smlouvy o převodu družstevního podílu družstvu, pokud se převodce s nabyvatelem nedohodne, že k převodu družstevního podílu dojde pozdějším dnem určeným ve smlouvě o převodu družstevního podílu po doručení této smlouvy družstvu. Tytéž účinky jako doručení smlouvy o převodu družstevního podílu má doručení písemného prohlášení převodce a nabyvatele o uzavření takové smlouvy.
5. Družstevní podíl přechází na dědice, je-li dědic fyzickou osobou starší 18 let. Jestliže dědic tuto podmínku pro vznik členství v družstvu nesplňuje, je přechod družstevního podílu vyloučen; tomuto dědici vzniká při zániku členství v družstvu smrtí zůstavitele právo na vypořádací podíl.
6. Vznik členství v družstvu při přechodu družstevního podílu na dědice je podmíněn souhlasem představenstva. Souhlasí-li představenstvo se vznikem členství, hledí se na dědice, jako by byl členem družstva ode dne nabytí dědictví. Nevyrozumí-li představenstvo dědice do 30 dnů ode dne, kdy dědic družstvo o udělení souhlasu požádal, platí, že se vznikem dědicova členství v družstvu souhlasí. Dědic družstevního podílu, který nechce být členem družstva, je oprávněn svou účast v družstvu vypovědět, a to bez zbytečného odkladu, nejpozději však 1 měsíc ode dne, kdy se stal dědicem. Podá-li dědic včas výpověď, platí, že se členem družstva nestal. Výpovědní doba činí 3 měsíce a po dobu jejího běhu není dědic oprávněn se na činnosti družstva podílet.
7. Nestane-li se dědic členem družstva, má právo na vypořádací podíl.
8. Člen může mít pouze jeden družstevní podíl představující práva a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu. Nabývá-li člen za trvání svého členství v družstvu další družstevní podíl, splývají jeho družstevní podíly dnem nabytí dalšího družstevního podílu v jediný družstevní podíl.

9. Nabývá-li družstevní podíl při jeho převodu nebo přechodu za trvání svého členství dosavadní člen družstva, započte se majetková účast v družstvu ve výši členského vkladu s nímž je tento družstevní podíl spojen, vždy na další členský vklad tohoto člena. Majetková účast v družstvu ve výši členského vkladu, nabytá při převodu nebo přechodu družstevního podílu, se nabyvateli, který není dosud členem družstva, započte na jeho základní členský vklad a v případně zbývající výši na jeho další členský vklad.
10. Družstevní podíl lze s předchozím souhlasem představenstva rozdělit, dochází-li za podmínek podle těchto stanov při jeho rozdělení k převodu alespoň jednoho z družstevních podílů vzniklých tímto rozdělením na jiného člena nebo na jinou osobu. Družstevní podíl nelze rozdělit, pokud by v důsledku rozdělení družstevního podílu majetková účast převodce nebo nabyvatele v družstvu, určená výši jeho členského vkladu, neodpovídala alespoň výši základního členského vkladu podle těchto stanov anebo jiné výši členského vkladu, kterou připouští tyto stanov.

VI. Zánik členství

1. Členství v družstvu zaniká
 - a) dohodou,
 - b) vystoupením člena,
 - c) vyloučením člena,
 - d) převodem družstevního podílu,
 - e) smrtí člena,
 - f) jiným způsobem určeným zákonem.
2. Dohodu o zániku členství lze uzavřít jen písemně.
3. Vystoupením členství zaniká uplynutím 6 měsíců ode dne, kdy člen družstvu doručil písemné oznámení o vystoupení. To neplatí, pokud člen do 30 dnů ode dne, kdy členská schůze přijala usnesení o změně stanov, pro kterou nehlasoval, doručí družstvu písemné oznámení o vystoupení, ve kterém uvede, že vystupuje z důvodu nesouhlasu se změnou stanov. Členství v takovém případě zaniká uplynutím kalendářního měsíce, v němž bylo oznámení o vystoupení družstvu doručeno, přičemž změna stanov není pro vystupujícího člena účinná a vztah mezi ním a družstvem se řídí dosavadními stanovami.
4. Člen může být z družstva vyloučen, jestliže závažným způsobem nebo opakovaně porušil své členské povinnosti. Rozhodnutí o vyloučení musí předcházet písemná výstraha představenstva, ledaže porušení členských povinností, které je důvodem k vyloučení, mělo následky, jež nelze odstranit. Ve výstraze musí být uvedeno, jaké povinnosti člen závažným způsobem nebo opakovaně porušil a v čem porušení těchto povinností spočívá, a to spolu s upozorněním na možnost vyloučení a s výzvou, aby člen s porušováním členských povinností přestal a aby následky porušení členských povinností odstranil. K tomu se členovi vždy poskytne přiměřená lhůta, nejméně však 30 dnů od doručení výzvy. Za závažné porušení členské povinnosti se mimo jiné považuje i porušení kterékoliv povinností vyplývajících z článku IV odst. 2 písm. e) těchto stanov.
5. O vyloučení nelze rozhodnout později než ve lhůtě 6 měsíců ode dne, kdy se družstvo dozvědělo o důvodu k vyloučení, nejpozději však ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy důvod k vyloučení nastal.

6. Rozhodnutí představenstva o vyloučení musí být písemné. Rozhodnutí musí obsahovat také poučení o právech vylučovaného člena podle zákona o obchodních korporacích, zejména o právu podat námitky k členské schůzi ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí o vyloučení a právu podat soudu návrh na prohlášení rozhodnutí o vyloučení za neplatné ve lhůtě 3 měsíců ode dne doručení případného rozhodnutí členské schůze o zamítnutí námitek a potvrzení rozhodnutí o vyloučení.
7. Orgán, který o vyloučení rozhodl, může rozhodnutí o vyloučení zrušit s písemným souhlasem vylučovaného člena. Jestliže vylučovaný člen souhlas do 1 měsíce ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí o zrušení rozhodnutí o vyloučení doručeno neudělí, k rozhodnutí, kterým bylo rozhodnutí o vyloučení zrušeno, se nepřihlíží. Souhlas vylučovaného člena se zrušením rozhodnutí o vyloučení se nevyžaduje, pokud vylučovaný člen o zrušení rozhodnutí o vyloučení již dříve písemně požádal.
8. Rozhodnutí představenstva o vyloučení člena, stejně jako rozhodnutí členské schůze o zamítnutí námitek a potvrzení rozhodnutí o vyloučení, anebo rozhodnutí, kterým bylo rozhodnutí o vyloučení zrušeno, se doručují doporučeným dopisem do vlastních rukou na adresu člena uvedenou v seznamu členů vedeného družstvem.
9. Členství vylučovaného člena v družstvu zaniká marným uplynutím lhůty pro podání námitek proti rozhodnutí o vyloučení nebo dnem, kdy bylo vylučovanému členu doručeno rozhodnutí členské schůze o zamítnutí námitek a potvrzení rozhodnutí o vyloučení.
10. Družstvo nemůže uplatnit vůči vyloučenému členovi žádná práva plynoucí ze zániku jeho členství do uplynutí lhůty pro podání návrhu soudu na prohlášení rozhodnutí o vyloučení za neplatné, a jestliže byl takový návrh vyloučeným členem soudu podán, až do doby pravomocného skončení soudního řízení.
11. Jestliže bylo rozhodnutí o vyloučení zrušeno, nebo pokud členská schůze anebo soud rozhodl, že námitky člena proti rozhodnutí o vyloučení jsou důvodné, platí, že členství v družstvu nezaniklo.

VII. Orgány družstva

1. Orgány družstva jsou
 - a) členská schůze;
 - b) představenstvo,
 - c) kontrolní komise.
2. Členská schůze je nejvyšším orgánem družstva, tvořeným všemi členy družstva. Ostatní orgány družstva členská schůze volí (dále jen „volené orgány“). Členem voleného orgánu může být jen člen družstva splňující podmínky podle zákona a těchto stanov.
3. Členy volených orgánů volí členská schůze na funkční období 5 let. Funkční období členů voleného orgánu družstva končí všem jeho členům stejně.
4. Člen představenstva nesmí být současně členem kontrolní komise družstva.
5. Člen představenstva ani člen kontrolní komise nesmí být současně jinou osobou oprávněnou podle zápisu v obchodním rejstříku jednat za družstvo.

6. Člen voleného orgánu nesmí
 - a) podnikat v předmětu činnosti družstva, a to ani ve prospěch jiných osob, ani zprostředkovávat obchody družstva pro jiného,
 - b) být členem statutárního orgánu jiné právnické osoby se shodným předmětem činnosti nebo osoby v obdobném postavení, ledaže se jedná o koncern, společenství vlastníků jednotek nebo družstvo, jehož členy jsou pouze jiná družstva.
7. Člen družstva ucházející se o zvolení do funkce člena voleného orgánu je povinen o okolnostech podle předchozího odstavce, týkajících se jeho osoby, předem členskou schůzí uvědomit a současně sdělit, zda nejsou dány skutečnosti, pro které podle zákona o obchodních korporacích nemůže být členem některého z těchto volených orgánů, nebo je podle právní úpravy dané zákonem o obchodních korporacích vyloučen z výkonu funkce člena statutárního orgánu anebo je dána na jeho straně jiná překážka funkce. Nastane-li v době trvání výkonu jeho funkce některá okolnost nebo skutečnost uvedená v předchozí větě, je člen představenstva i člen kontrolní komise povinen o ni neprodleně písemně uvědomit představenstvo i kontrolní komisi.
8. Člen voleného orgánu družstva může z funkce odstoupit. Nesmí tak však učinit v době, která je pro družstvo nevhodná. Písemné oznámení o odstoupení je odstupující člen voleného orgánu družstva povinen doručit představenstvu i kontrolní komisi. Jestliže členská schůze neschválí na žádost odstupujícího člena jiný okamžik zániku funkce, zaniká funkce odstupujícího člena do 1 měsíce od doručení písemného oznámení o odstoupení představenstvu i kontrolní komisi.
9. Člen voleného orgánu může být z funkce odvolán usnesením členské schůze. Funkce zaniká, neurčí-li členská schůze jiný okamžik zániku funkce, přijetím usnesení členské schůze o odvolání z funkce.
10. V případě odstoupení z funkce, odvolání nebo jiného ukončení funkce člena voleného orgánu zvolí nejbližší členská schůze na jeho místo na dobu do skončení dosavadního funkčního období nového člena. Končí-li funkční období členů voleného orgánu, musí být členská schůze svolána za účelem volby členů tohoto orgánu na další funkční období tak, aby se konala před skončením dosavadního funkčního období.

VIII. Účast člena na členské schůzi

1. Člen má právo účastnit se členské schůze osobně nebo v zastoupení. Plná moc pro zastupování na členské schůzi musí být písemná a musí z ní vyplývat, zda byla udělena pro zastoupení na jedné nebo na více členských schůzích. Nikdo nesmí být na jednání členské schůze zmocněncem více než jedné třetiny všech členů družstva, jinak platí, že nemá pro jednání na členské schůzi udělenou žádnou plnou moc.
2. Členská schůze rozhoduje usnesením přijímaným hlasováním členů družstva. Výkon hlasovacího práva člena lze omezit, vyloučit nebo pozastavit jen tehdy, stanoví-li tak zákon.
3. Každý člen má při hlasování na členské schůzi 1 hlas, jde-li o přijetí usnesení, kterým členská schůze rozhoduje o :
 - a) Schválení poskytnutí finanční asistence
 - b) Uhrazovací povinnosti
 - c) Zrušení družstva s likvidací
 - d) Přeměně družstva
 - e) Vydání dluhopisů

4. Při přijímání usnesení, kterým členská schůze rozhoduje o jiné záležitosti, než je uvedeno v předchozím odstavci tohoto článku, má každý člen za každých 10.000 Kč splněné vkladové povinnosti k základnímu členskému vkladu a k dalšímu členskému vkladu 1 hlas.
5. Člen nemůže na členské schůzi vykonávat hlasovací právo
 - a) rozhoduje-li členská schůze o námitkách tohoto člena proti rozhodnutí o jeho vyloučení z družstva,
 - b) rozhoduje-li členská schůze o jeho odvolání z funkce člena orgánu družstva,
 - c) rozhoduje-li členská schůze o schválení poskytnutí finanční asistence ve vztahu k němu.
6. Omezení výkonu hlasovacího práva se vztahuje i na každého člena, který ve smyslu zákona o obchodních korporacích jedná ve shodě s tím, kdo nemůže vykonávat hlasovací právo z důvodu uvedeného v předchozím odstavci tohoto článku.

IX. Svolání členské schůze

1. Členská schůze se svolává písemnou pozvánkou odeslanou každému členu na adresu uvedenou v seznamu členů nejméně 15 dnů přede dnem konání členské schůze. Pozvánka se uveřejňuje v této lhůtě též na informační desce a na internetových stránkách družstva, kde musí být přístupná každému členu družstva až do okamžiku konání členské schůze. Tímto uveřejněním se pozvánka považuje členům za doručenou.
2. Pozvánka na členskou schůzi musí obsahovat alespoň
 - a) firmu a sídlo družstva,
 - b) místo a dobu zahájení členské schůze; místo a doba zahájení členské schůze se určí tak, aby co nejméně omezovaly možnost člena se jí zúčastnit,
 - c) označení, zda se svolává členská schůze nebo náhradní členská schůze,
 - d) program členské schůze
 - e) místo, kde se člen může seznámit s podklady k jednotlivým záležitostem programu členské schůze, pokud nejsou přiloženy k pozvánce.
3. Má-li dojít ke změně stanov nebo k přijetí usnesení, jehož důsledkem je změna stanov, musí pozvánka obsahovat v příloze též návrh těchto změn nebo návrh usnesení.
4. Představenstvo svolává členskou schůzi tak, aby na ni členové družstva mohli včas projednat všechny záležitosti patřící do její působnosti, nejméně však jednou za každé účetní období.
5. Členská schůze svolaná představenstvem k projednání řádné účetní závěrky se musí konat vždy nejpozději do 6 měsíců po skončení účetního období, za které je účetní závěrka sestavena.
6. Představenstvo je povinno svolat členskou schůzi vždy, kdy je k tomu dán důležitý zájem družstva.
7. Představenstvo je povinno bez zbytečného odkladu svolat členskou schůzi a navrhnout členskou schůzi přijetí potřebných opatření, jestliže
 - a) ztráta družstva dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení ze zdrojů družstva by neuhrazená ztráta dosáhla výše základního kapitálu nebo to lze s ohledem na všechny okolnosti předpokládat, nebo

Příloha 2

9. Jestliže představenstvo povinnost svolat členskou schůzi podle odstavce 6 a 8 tohoto článku nesplní bez zbytečného odkladu poté, co tato povinnost vznikla, může členskou schůzi svolat i jeden nebo někteří členové představenstva anebo kontrolní komise.
10. Není-li členská schůze na žádost kontrolní komise nebo alespoň 10 % členů družstva svolána představenstvem tak, aby se konala nejpozději do 30 dnů po doručení žádosti, má povinnost členskou schůzi svolat každý z členů představenstva i kontrolní komise.
11. Jestliže není členská schůze svolána ani do 10 dnů poté, co uplynula lhůta pro svolání členské schůze představenstvem podle předchozího odstavce tohoto článku, může členskou schůzi svolat a všechny úkony s tím spojené činit osoba k tomu zmocněná všemi členy, kteří o svolání členské schůze požádali.
12. Na žádost alespoň 10 % členů družstva je představenstvo povinno zařadit těmito členy určenou záležitost do programu uvedeného na pozvánce na členskou schůzi. Jestliže je tato žádost o doplnění programu členské schůze doručena až po odeslání pozvánky na členskou schůzi, informuje o tom představenstvo členy družstva přítomné na svolané členské schůzi. Není-li určená záležitost na členské schůzi projednána za účasti a se souhlasem všech členů družstva, není podáním této informace dotčena povinnost představenstva svolat novou členskou schůzi.

X. Rozhodování členské schůze

1. Členskou schůzi řídí člen pověřený k tomu orgánem družstva, který jí svolal anebo jiná osoba, která za podmínek podle těchto stanov členskou schůzi svolala. Na návrh toho, kdo členskou schůzi svolal, může být jejím řízením pověřen i jiný člen družstva. O tom rozhodne členská schůze usnesením.
2. Členská schůze jedná podle programu uvedeného v pozvánce. Záležitosti, které nebyly zařazeny do programu uvedeného v pozvánce na členskou schůzi, lze na členské schůzi projednat jen za účasti a se souhlasem všech členů družstva.
3. Nevyžaduje-li zákon o obchodních korporacích nebo tyto stanovy účast vyššího počtu členů, je členská schůze schopna se usnášet, pokud je přítomna většina všech členů.
4. Členská schůze se usnáší většinou hlasů přítomných členů, nevyžaduje-li zákon o obchodních korporacích nebo tyto stanovy vyšší počet hlasů.
5. Členská schůze je schopna se usnášet, jsou-li přítomny alespoň dvě třetiny všech členů a k přijetí usnesení je třeba souhlasu alespoň dvou třetin z přítomných členů, jestliže má být přijato usnesení členské schůze o
 - a) schválení poskytnutí finanční asistence,
 - b) uhrazovací povinnosti
 - c) zrušení družstva s likvidací,
 - d) přeměně družstva,
 - e) vydání dluhopisů.

6. Při posuzování schopnosti členské schůze se usnášet a při přijímání usnesení se nepřihlíží k přítomnosti a hlasům členů, kteří nemohou podle zákona o obchodních korporacích v případech uvedených v článku VIII. odstavci 5 a 6 těchto stanov vykonávat hlasovací právo.
7. Hlasuje se veřejně, pokud se v jednotlivých případech členská schůze předem neusnese na tajném hlasování.
8. Tajné hlasování o návrhu na změnu stanov anebo návrhu jiného rozhodnutí, jehož důsledkem je změna stanov, se zakazuje.
9. Jestliže má být o některé záležitosti rozhodováno tajným hlasováním, zvolí členská schůze na návrh osoby oprávněné řídit členskou schůzi veřejným hlasováním 3 z přítomných členů, kteří rozdají členům hlasovací lístky a z hlasovacích lístků odevzdaných do schránky určené osobou oprávněnou členskou schůzi řídit zjistí a oznámí členské schůzi výsledek hlasování.
10. Hlasuje se na výzvu osoby oprávněné řídit členskou schůzi zdvižením ruky nebo jiným vhodným způsobem nevzbuzujícím pochybnosti o projevené vůli a v případě tajného hlasování odevzdáním hlasovacích lístků do schránky k tomu určené. Jde-li o tajné hlasování při provádění voleb, musí člen před odevzdáním upravit hlasovací lístek způsobem sděleným osobou oprávněnou řídit členskou schůzi, jinak se k němu při sčítání hlasů nepřihlíží.
11. Není-li členská schůze schopna se usnášet, svolá bez zbytečného odkladu ten, kdo svolal původně svolanou členskou schůzi, náhradní členskou schůzi se stejným programem, a to stejným způsobem jako původně svolanou členskou schůzi a samostatnou pozvánkou, jestliže je stále potřebné, aby se náhradní členská schůze konala. Není-li však schopna se usnášet členská schůze svolaná na žádost kontrolní komise nebo členů oprávněných podle těchto stanov požadovat její svolání a žádost nebyla vzata zpět, svolá způsobem uvedeným v předchozí větě náhradní členskou schůzi ten, kdo členskou schůzi svolal, vždy.
12. Záležitosti, které nebyly zařazeny do navrhovaného programu řádné členské schůze, lze na náhradní členskou schůzi rozhodnout jen tehdy, jsou-li přítomni a projeví-li s tím souhlas všichni členové družstva.
13. Náhradní členská schůze je schopna se usnášet bez ohledu na počet přítomných členů.
14. Podrobnosti o způsobu svého jednání upraví podle potřeby členská schůze usnesením.

XI. Působnost členské schůze

1. Členská schůze
 - a) mění stanovy, nedochází-li k jejich změně na základě jiné právní skutečnosti,
 - b) volí a odvolává členy představenstva a kontrolní komise,
 - c) určuje výši odměny představenstva a kontrolní komise,
 - d) schvaluje řádnou, mimořádnou nebo konsolidovanou účetní závěrku, popřípadě mezitímní účetní závěrku,
 - e) schvaluje smlouvu o výkonu funkce,
 - f) schvaluje poskytnutí finanční asistence,
 - g) rozhoduje o námitkách člena proti rozhodnutí o jeho vyloučení,
 - h) rozhoduje o rozdělení zisku nebo úhradě ztráty

- i) rozhoduje o uložení povinnosti členům přispět na úhradu ztráty družstva
 - j) rozhoduje o použití rezervního fondu,
 - k) rozhoduje o vydání dluhopisů,
 - l) schvaluje převod nebo zastavení závodu nebo takové jeho části, která by znamenala podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání nebo činnosti družstva,
 - m) rozhoduje o přeměně družstva,
 - n) schvaluje smlouvu o tichém společenství a její změnu a zrušení,
 - o) rozhoduje o zrušení družstva s likvidací,
 - p) volí a odvolává likvidátora a rozhoduje o jeho odměně,
 - q) schvaluje zprávu likvidátora o naložení s likvidačním zůstatkem,
 - r) vyslovuje souhlas se smlouvou o vypořádání újmy vzniklé družstvu porušením péče řádného hospodáře, uzavíranou s povinnou osobou,
 - s) rozhoduje o dalších otázkách, které zákon nebo stanovy svěřují do její působnosti.
2. Členská schůze si může vyhradit do své působnosti rozhodování o dalších otázkách, které zákon ani stanovy do její působnosti nesvěřují, pokud nejde o záležitosti patřící podle zákona o obchodních korporacích do působnosti představenstva nebo kontrolní komise. O záležitosti, kterou si členská schůze vyhradí do své působnosti, nelze na téže členské schůzi rozhodovat, pokud nejsou na této členské schůzi přítomni všichni členové družstva a současně všichni z nich nevysloví souhlas s tím, že se tato záležitost bude projednávat na této členské schůzi.

XII. Dílčí členské schůze

1. Představenstvo může rozhodnout, že se jím svolaná členská schůze bude konat formou dílčích členských schůzí. Není-li v tomto článku určeno něco jiného, řídí se svolání, rozhodování a působnost členské schůze konané formou dílčích členských schůzí ustanoveními těchto stanov o členské schůzi.
2. Dílčí členské schůze se mohou konat v obci, v níž má družstvo sídlo, anebo v jiné obci, ve které užívá nebytové prostory sloužící provozování jeho činnosti, se stejným programem jednání v rozdílných místech, popřípadě v různou dobu tak, aby období mezi konáním prvé a poslední dílčí členské schůze nebylo delší než 40 dnů.
3. Členové se zařadí podle rozhodnutí představenstva do jednotlivých dílčích členských schůzí tak, aby každý člen byl zařazen jen do jedné dílčí členské schůze konané v obci, kde má trvalé bydliště, anebo v jiné obci, která je trvalému bydlišti člena nejbližší. Údaje o tomto zařazení musí být uvedeny v pozvánce na dílčí členskou schůzi.
4. K pozvánce na každou dílčí schůzi musí být vždy připojen návrh usnesení členské schůze. Doplnit program dílčích členských schůzí o záležitosti, které nebyly zařazeny do programu jednání členské schůze uvedeného v pozvánce na dílčí členskou schůzi, anebo změnit návrh usnesení připojený k této pozvánce, není přípustné.

5. Jestliže má být rozhodováno o záležitosti, která se přímo dotýká oprávněných zájmů člena, zejména má-li být rozhodováno o námitkách člena proti rozhodnutí o jeho vyloučení, musí se dílčí členská schůze svolat tak, aby měl dotčený člen skutečnou možnost každé z nich se zúčastnit. Tento člen musí být na každou dílčí členskou schůzi písemnou pozvánkou pozván, musí mu být umožněno se každé z těchto schůzí v části, která se ho týká zúčastnit a před hlasováním členů v záležitosti, která se ho týká, se mu musí umožnit vyjádřit a proti návrhu na zamítnutí námitek a potvrzení rozhodnutí o vyloučení se mu musí umožnit obrana.
6. Schopnost členské schůze se usnášet se zjišťuje z celkového součtu hlasů všech členů přítomných na všech dílčích členských schůzích.
7. Přijetí usnesení se zjišťuje z celkového součtu všech hlasů odevzdaných na všech dílčích členských schůzích dohromady.
8. Výsledky jednání a všechna přijatá usnesení dílčích členských schůzí v úplném znění bez zbytečného odkladu uveřejní představenstvo oznámením vyvěšeným po dobu nejméně 60 dnů ode dne konání poslední dílčí členské schůze na informační desce družstva.

XIII. Zápis o průběhu členské schůze

1. O průběhu členské schůze pořídí zápis ten, kdo ji svolal. Je-li členská schůze svolána formou dílčích členských schůzí, musí být zápis pořízen samostatně o každé dílčí členské schůzi.
2. Zápis o průběhu členské schůze musí obsahovat
 - a) údaje označující orgán nebo osobu, která členskou schůzi svolala,
 - b) místo konání, dobu zahájení a dobu ukončení členské schůze, s uvedením, zda byla svolána jako členská schůze anebo náhradní členská schůze, a jde-li o náhradní členskou schůzi, i dobu a místo, kde se měla konat členská schůze původně svolaná,
 - c) program jednání,
 - d) přijatá usnesení, přičemž u každého z usnesení musí být údaje o počtu členů přítomných při hlasování osobně nebo v zastoupení, o počtu jejich hlasů a počtu hlasů, které odevzdali pro přijetí usnesení; jmenovitě se zde uvede také každý člen, který nemohl při hlasování vykonávat hlasovací právo a k jehož přítomnosti i hlasům se proto nepřihlíží,
 - e) znění každé z případných námitek člena s údajem o jménu a příjmení člena, který námitku uplatnil,
 - f) jméno a příjmení každého člena družstva, který nehlasoval pro změnu stanov, jestliže členská schůze přijala usnesení o změně stanov anebo usnesení, jehož důsledkem je změna stanov.
3. Zápis o průběhu každé dílčí členské schůze musí obsahovat
 - a) údaje označující orgán nebo osobu, která svolala členskou schůzi formou dílčích členských schůzí,
 - b) místo konání, dobu zahájení a dobu ukončení dílčí členské schůze, s uvedením, zda se jedná o dílčí členskou schůzi konanou v rámci členské schůze anebo náhradní členské schůze, a jde-li o náhradní členskou schůzi, i dobu a místo, kde se měla konat dílčí členská schůze původně svolaná,
 - c) program jednání,

- d) návrhy usnesení, o nichž bylo hlasováno, s uvedením údajů u každého z nich o počtu členů přítomných při hlasování osobně nebo v zastoupení, o počtu jejich hlasů a počtu hlasů, které odevzdali pro přijetí usnesení; jmenovitě se zde uvede také každý člen, který nemohl při hlasování vykonávat hlasovací právo a k jehož přítomnosti i hlasům se proto nepřihlíží,
 - e) znění každé z případných námitek člena s údajem o jménu a příjmení člena, který námitku uplatnil,
 - f) jméno a příjmení každého člena družstva, který nehlasoval pro změnu stanov, jestliže bylo hlasováno o návrhu na přijetí usnesení o změně stanov anebo usnesení, jehož důsledkem je změna stanov.
4. Zápis podepíše ten, kdo členskou schůzi svolal. Jestliže byla členská schůze svolána představenstvem nebo kontrolní komisí, podepíše zápis alespoň jeden z členů tohoto orgánu. Pokud zápis sepsala jiná osoba, pak jej podepíše i ona.
 5. Přílohu zápisu, která k němu musí být trvale připojena, tvoří vedle pozvánky a seznamu členů družstva, obsahujícího podpisy těch z členů nebo jejich zmocněnců, kteří byli přítomni, také všechny písemnosti předložené jako podklad k jednotlivým záležitostem programu členské schůze. Jestliže se člen účastní členské schůze v zastoupení zmocněncem, musí být písemná plná moc udělená zmocněnci připojena k seznamu členů družstva, který je přílohou zápisu. Nelze-li písemnou plnou moc takto připojit proto, že byla udělena pro zastoupení na více než jedné členské schůzi, připojí se k seznamu členů, který je přílohou z členské schůze, na níž byla při zastupování člena předložena zmocněncem poprvé. Je-li člen na základě této plné moci zastoupen zmocněncem i na jiné členské schůzi, uvede ten, kdo zápis z jiné členské schůze sepisuje, u podpisu zmocněnce v seznamu členů družstva, který je přílohou zápisu, údaj o tom, ke kterému zápisu z členské schůze je písemná plná moc připojena a potvrdí správnost tohoto údaje svým podpisem.
 6. Jestliže se členská schůze konala formou dílčích členských schůzí, uloží se zápisy o průběhu jednotlivých členských schůzí včetně příloh tak, aby byly trvale spojeny. K zápisům se připojí v jednom vyhotovení vždy také oznámení představenstva o výsledcích jednání a přijatých usneseních členské schůze konané touto formou.
 7. Ukládání zápisů o průběhu členských schůzí včetně písemností, které jsou jejich přílohou, zajišťuje představenstvo.
 8. Člen družstva má právo na vydání kopie zápisu o průběhu členské schůze včetně příloh zápisu.
 9. Usnesení členské schůze musí být osvědčeno notářským zápisem, jedná-li se o
 - a) změnu stanov,
 - b) zrušení družstva s likvidací,
 - c) přeměnu družstva,
 - d) schválení převodu nebo zastavení závodu nebo takové jeho části, která by znamenala podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání družstva.
 10. Notářský zápis, kterým se osvědčuje usnesení členské schůze, se uloží jako příloha zápisu o průběhu členské schůze.

XIV. Rozhodování per rollam

1. O záležitostech patřících do působnosti členské schůze mohou členové rozhodovat per rollam; to neplatí, vyžadují-li tyto stanovy, aby rozhodnutí členské schůze bylo osvědčeno notářským zápisem.
2. Při rozhodování per rollam zašle orgán nebo osoba oprávněná ke svolání členské schůze všem členům k písemnému vyjádření návrh rozhodnutí, který musí obsahovat
 - a) text navrhovaného rozhodnutí a jeho odůvodnění,
 - b) podklady potřebné pro jeho přijetí,
 - c) lhůtu pro doručení vyjádření člena k návrhu rozhodnutí počítanou ode dne doručení tohoto návrhu členu, která nemůže být kratší než 7 dnů, avšak nesmí přesáhnout 15 dnů,
 - d) adresu, na kterou má být vyjádření člena doručeno,
 - e) poučení, že se člen má k návrhu rozhodnutí vyjádřit písemně slovem „souhlasím“, anebo „nesouhlasím“, a jestliže je členům předkládáno současně více návrhů, že se člen má některým z uvedených slov vyjádřit ke každému z návrhů samostatně.
3. Není-li písemné vyjádření člena k návrhu slovem „souhlasím“ doručeno příslušnému orgánu nebo osobě ve lhůtě určené v souladu s předchozím ustanovením, platí, že člen s návrhem rozhodnutí nesouhlasí.
4. Usnesení členské schůze je při rozhodování per rollam přijato, jestliže je orgánu nebo osobě, která členům v souladu s těmito stanovami návrh rozhodnutí zaslala, doručeno ve stanovené lhůtě vyjádření k návrhu rozhodnutí slovem „souhlasím“ od členů, kteří mají většinu hlasů potřebnou k přijetí usnesení členské schůze podle těchto stanov. Pro zjištění, zda byla odevzdána většina hlasů potřebná k přijetí usnesení členské schůze se při rozhodování per rollam považují za přítomné všichni členové družstva s výjimkou členů, kteří nemohou vykonávat hlasovací právo; k těmto členům a k jejich hlasům se při zjišťování výsledku rozhodování per rollam nepřihlíží.
5. O rozhodování per rollam musí orgán nebo osoba, která na základě svého oprávnění svolat členskou schůzi návrh rozhodnutí členům zaslala, pořídit zápis obsahující
 - a) údaje označující orgán nebo osobu, která návrh rozhodnutí členům zaslala,
 - b) údaj o dni, kdy byl návrh rozhodnutí členům zaslán,
 - c) text navrhovaného rozhodnutí a výsledek rozhodování per rollam spolu s údaji o tom, kolik z celkového počtu členů ve stanovené lhůtě doručilo písemné vyjádření, že s návrhem rozhodnutí souhlasí, o počtu jejich hlasů z celkového počtu hlasů všech členů, jakož i o počtu členů, kteří se vyjádřili, že s návrhem rozhodnutí nesouhlasí a o počtu hlasů těchto členů; jmenovitě se zde uvede také každý člen, který při rozhodování o předloženém návrhu rozhodnutí nemohl vykonávat hlasovací právo a k jehož osobě ani hlasům se při zjišťování výsledku rozhodování per rollam nepřihlíželo.
6. Zápis o rozhodování per rollam podepíše ten, kdo návrh rozhodnutí členům zaslal. Jestliže byl návrh rozhodnutí členům zaslán představenstvem nebo kontrolní komisí, podepíše zápis alespoň jeden z členů tohoto orgánu. Pokud zápis sepsala jiná osoba, pak jej podepíše i ona.
7. Přílohou zápisu o rozhodování per rollam, která musí být k zápisu trvale připojena, je návrh rozhodnutí a seznam členů, jimž byl návrh rozhodnutí zaslán i všechna písemná vyjádření k návrhu doručená v určené lhůtě.
8. Ukládání zápisů o rozhodování per rollam zajišťuje představenstvo.

9. Výsledek rozhodování per rollam oznámí bez zbytečného odkladu orgán nebo osoba, která členům návrh rozhodnutí zaslala spolu s textem rozhodnutí, jestliže bylo přijato, uveřejněním na internetových stránkách družstva. Písemné vyhotovení tohoto oznámení musí být členům současně zasláno na adresu uvedenou v seznamu členů.

XV. Představenstvo

1. Představenstvo rozhoduje jako statutární orgán družstva o všech záležitostech družstva, které nesvěřuje zákon nebo tyto stanovy jinému jeho orgánu.
2. Představenstvu přísluší obchodní vedení družstva.
3. Představenstvo plní usnesení členské schůze, není-li v rozporu s právními předpisy.
4. Představenstvo zajišťuje řádné vedení seznamu členů, účetnictví, předkládá členské schůzi ke schválení účetní závěrku a v souladu se stanovami také návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty.
5. Představenstvo má 5 členů, z nichž jeden člen je předseda a jeden člen místopředseda.
6. Představenstvo rozhoduje většinou hlasů všech svých členů.
7. Jednání představenstva řídí předseda. Předseda rovněž jedná za představenstvo ve vztahu k jiným orgánům družstva. V době nepřítomnosti předsedy vykonává jeho působnost místopředseda.
8. Předsedu a místopředsedu si volí představenstvo.
9. O průběhu jednání představenstva a o jeho rozhodnutích se pořizuje zápis podepsaný předsedajícím a zapisovatelem. Přílohou zápisu je seznam přítomných osob a podklady, které byly předloženy k projednávaným záležitostem. V zápisu se jmenovitě uvedou členové představenstva, kteří hlasovali proti jednotlivým usnesením nebo se zdrželi hlasování; u neuvedených členů se má za to, že hlasovali pro přijetí usnesení.
10. Každý člen představenstva má právo na vydání kopie zápisu.
11. Při řádném plnění svých povinností, vyrovnaném či ziskovém hospodaření družstva, náleží členům představenstva odměna ve výši 10.000 Kč ročně, členům kontrolní komise ročně 5.000 Kč maximálně.

XVI. Kontrolní komise

1. Kontrolní komise kontroluje veškerou činnost družstva, projednává stížnosti členů a může požadovat jakékoliv informace a doklady o hospodaření družstva.
2. Při výkonu své působnosti je kontrolní komise nezávislá na ostatních orgánech družstva.
3. Kontrolní komise dává písemné stanovisko ke každé účetní závěrce, k návrhu na rozdělení zisku nebo úhradě ztráty družstva .

4. Na zjištěné nedostatky kontrolní komise upozorní představenstvo a dohlíží na zjednání nápravy.
5. Představenstvo a prokurista oznámí bez zbytečného odkladu kontrolní komisi všechny skutečnosti, které mohou mít závažné důsledky v hospodaření nebo postavení družstva nebo jeho členů.
6. Předseda kontrolní komise anebo člen kontrolní komise, kterého k tomu tato komise pověří, má právo zúčastnit se jednání představenstva. Představenstvo musí o každém svém jednání kontrolní komisi předem informovat.
7. Kontrolní komise určí v případě potřeby svého člena, který zastupuje družstvo v řízení před soudy a jinými orgány proti členu představenstva.
8. Kontrolní komise má 3 členy, z nichž jeden člen je předsedou kontrolní komise.
9. Kontrolní komise rozhoduje většinou hlasů všech svých členů.
10. Jednání kontrolní komise řídí její předseda. Předseda kontrolní komise rovněž jedná za tuto komisi ve vztahu k jiným orgánům družstva. V době nepřítomnosti předsedy kontrolní komise vykonává jeho působnost jiný její člen, kterého tím kontrolní komise pověří .
11. Předsedu kontrolní komise si volí tato komise.
12. O průběhu jednání kontrolní komise a o jejích rozhodnutích se pořizuje zápis podepsaný předsedajícím a zapisovatelem. Přílohou zápisu je seznam přítomných osob a podklady, které byly předloženy k projednáváním záležitostem. V zápisu se jmenovitě uvedou členové kontrolní komise, kteří hlasovali proti jednotlivým usnesením nebo se zdrželi hlasování; u neuvedených členů se má za to, že hlasovali pro přijetí usnesení. Každý člen kontrolní komise má právo na vydání kopie zápisu.

XVII. Obchodní závod

1. O organizaci obchodního závodu družstva rozhoduje představenstvo.
2. K právním jednáním vůči zaměstnancům družstva je oprávněn předseda, pokud představenstvo nepověří výkonem této působnosti jiného člena představenstva.
3. Zaměstnanci zastupují družstvo při provozu obchodního závodu družstva v rozsahu obvyklém vzhledem k jejich zařazení nebo funkci. O pověření zaměstnance určitou činností při provozu obchodního závodu družstva rozhoduje předseda anebo jiný člen představenstva oprávněný k právním jednáním vůči zaměstnancům.
4. Představenstvo může udělit fyzické osobě, která je zaměstnána v družstvu v pracovním poměru a není členem jeho voleného orgánu, prokuru, zmocňující ji k právním jednáním, ke kterým dochází při provozu obchodního závodu družstva. Prokurista je povinen vykonávat prokuru s péčí řádného hospodáře a v souladu s rozhodnutími orgánů družstva, nejsou-li v rozporu s právními předpisy a neprodleně oznamovat představenstvu všechny skutečnosti, které mohou mít vliv na rozhodování o záležitostech družstva. Zákaz konkurence vyplývající z ustanovení článku VII. odst. 6 těchto stanov pro členy volených orgánů platí i pro prokuristu.

XVIII. Fondy družstva

1. Družstvo zřídilo rezervní fond. Není-li určeno právním předpisem jinak, přiděluje družstvo do rezervního fondu nejméně 50 % čistého zisku zjištěného účetní závěrkou za účetní období. Rezervní fond používá družstvo na úhradu ztráty. Jiné fondy družstva a ostatní jeho zdroje mohou být na úhradu ztráty použity jen jestliže je ztráta družstva zjištěná řádnou nebo mimořádnou účetní závěrkou vyšší než rezervní fond. Za trvání družstva nelze rozdělit rezervní fond ani z části mezi jeho členy.
2. Ke krytí potřeb spojených s provozem obchodního závodu zřídilo družstvo nedělitelný fond. Družstvo nedělitelný fond ze svého zisku doplňuje v rozsahu určeném členskou schůzí. Nedělitelný fond se nesmí použít za trvání družstva k rozdělení mezi členy, a to ani z části.
3. K uspokojování sociálních potřeb členů a dalších osob zaměstnaných při provozování obchodního závodu může družstvo tvořit ze svého zisku fond sociálních potřeb, rozhodne-li tak členská schůze a určí-li současně podmínky použití prostředků tohoto fondu.

XIX. Závěrečná a přechodná ustanovení

1. Základní a další členské vklady vložené členy družstva před nabytím účinnosti tohoto znění stanov se považují za základní a další členské vklady podle zákona o obchodních korporacích.
2. Družstvo je povinno vydat tyto stanovy každému členovi.
3. Dojde-li ke změně stanov na základě právní skutečnosti, představenstvo vyhotoví úplné znění stanov bez zbytečného odkladu poté, co se některý z členů představenstva o této skutečnosti dozví. Úplné znění stanov uveřejní představenstvo na informační desce. Jestliže o to člen požádá, je představenstvo povinno mu úplné znění stanov vydat.
4. Nabytím účinnosti tohoto znění stanov se mění stanovy družstva tak, že jejich dosavadní znění schválené členskou schůzí dne ~~21. 4. 2006~~^{30. 4. 2014} se ruší a nahrazuje tímto zněním.
5. Schválením tohoto znění stanov se družstvo podřizuje zákonu o obchodních korporacích jako celku. Údaj o tom se zapíše do obchodního rejstříku.
6. Toto znění stanov nabývá účinnosti dnem zveřejnění zápisu o podřízení se družstva zákonu o obchodních korporacích jako celku v obchodním rejstříku.
7. Toto znění stanov bylo schváleno členskou schůzí družstva dne 30. 4. 2014

Zemědělské obchodní družstvo Vacov
384 86 VACOV
IČO 113085 DIČ CZ00113085
TEL. 388 431 183
FAX 388 431 112